

Bezuinigingsvoorstellen

2019

1					
FCL/onderwerp	Samenstelling nieuw college van B&W				
Onderwerp voorstel	Nieuw college van B&W met 4 wethouders samenstellen (i.p.v. 5)				
Voorstel inhoudelijk	Bij de herindeling is afgesproken het college eenmalig uit te breiden met één wethouder. Dit betekent dat m.i.v. het nieuwe college de kosten van één wethouder komt te vervallen.				
Past voorstel binnen huidig beleid?	Het past binnen het bestaande beleid, immers is een uitvoering van eerder gemaakte afspraken en het is niet verplicht om 5 wethouders te benoemen.				
Maatschappelijk effect bezuiniging	De portefeuilles zullen weloverwogen verdeeld moeten worden. Door vergroten van span of control zal meer op hoofdlijnen worden gestuurd.				
Risico's (juridisch, financieel, politiek etc.)	Verhoogde werkdruk voor de andere 4 wethouders.				
Gevolgen voor uren/formatie	Het heeft geen direct gevolg voor de capaciteit in de organisatie. De ondersteuning en advisering aan 5 wethouders verandert wel naar 4 echter de werkvelden/portefeuilles blijven bestaan.				
Communicatie/participatie	De raad dient hierbij betrokken te worden.				
	2019	2020	2021	2022	2023
Bezuinigingsbedrag of verbetering baten					105.000
Benodigd budget om bezuiniging te realiseren (ook frictiekosten).					

2					
FCL/onderwerp	Afboeken investeringen om structurele ruimte in de begroting te creëren				
Onderwerp voorstel	Ten laste van de algemene reserve een reserve vormen voor afschrijvingslasten. Er ontstaat budgetruimte voor de vrijvallende afschrijvingslasten.				
Voorstel inhoudelijk	Structurele ruimte in de begroting creëren door vanuit de algemene reserve een reserve te vormen voor afschrijvingslasten van investeringen. Daardoor komt tegenover de jaarlijkse afschrijvingslast een even grote onttrekking aan de reserve afschrijvingslasten te staan. Hierdoor drukt de afschrijvingslast niet meer op de begroting. Er is gekozen om 2 investeringen met het grootste "rendement" af te boeken. Het benodigd budget is het bedrag dat aan boekwaarde uit de algemene reserve moet worden gehaald.				
Past voorstel binnen huidig beleid?	Nee, in de nota Reserves en Voorzieningen 2018 is de volgende beleidslijn vermeld: Structurele lasten worden opgenomen in de exploitatie. Financiële lasten worden (bij voorkeur) structureel gedekt door deze in de exploitatie op te nemen. Dit geldt ook voor de afschrijvingslast van investeringen.				
Maatschappelijk effect bezuiniging	Geen.				
Risico's (juridisch, financieel, politiek etc.)	Dit voorstel kan alleen worden gerealiseerd indien de stand van de Algemene Reserve voldoende is. De tekorten moeten immers ook worden gedekt via de Algemene Reserve.				
Gevolgen voor uren/formatie	Nee.				
Communicatie/participatie	Nee.				
	2019	2020	2021	2022	2023
Bezuinigingsbedrag		197.000	197.000	197.000	197.000
Benodigd budget om bezuiniging te realiseren (ook frictiekosten).	2.859.000				

3	
FCL/ onderwerp	Gemeentelijke gebouwen algemeen
Onderwerp voorstel	Afstoten gemeentelijk vastgoed (gronden)
Voorstel inhoudelijk	Versneld afstoten in 2020 van 10 gemeentelijke panden/locaties. Acht van deze locaties zijn gemeentebreed beoordeeld en er zijn geen belemmeringen om over te gaan tot verkoop. 1. Hengelder 26 en 26a, Zevenaar 2. Reisenakker 14 en 14a, Zevenaar 3. Kerkstraat 16, Zevenaar 4. Meentsestraat 5a, Giesbeek 5. Markt 8, Lobith 6. Nieuwe Komstraat 19, Lobith 7. Engeveldweg 10, Zevenaar 8. Engeveldweg 12, Zevenaar Voor de overige locaties loopt nog een onderzoek, waaronder onderstaande 2 locaties. Echter voor deze locaties geldt dat deze voor verkoop interessant zijn (Vestersbos 4 uit financieel oogpunt, gelet op een te verwachten hoog verkoopbedrag) en omdat er al interesse is voor de andere locatie (Steenhuizen 6). 9. Vestersbos 4, Zevenaar 10. Steenhuizen 6, Zevenaar
Past voorstel binnen huidig beleid?	Ja, mits het af te stoten vastgoed geen functie heeft voor maatschappelijke doelgroepen, waarvoor de gemeente in principe vastgoed aanbiedt. Voor onderwijshuisvesting heeft de gemeente een zorgplicht en maakt het locatie-onderzoek Vestersbos deel uit van vastgesteld beleid (IHP 2014-2024).
Maatschappelijk effect bezuiniging	Vestersbos (oude schoolgebouw) is nog in beeld voor behoud vanuit het sociaal domein als IKC (Integraal kindercentrum). Dit is conform vastgesteld beleid (IHP 2014-2024). Verwachting is dat dit in het najaar van 2019 is afgerond.
Risico's (juridisch, financieel, politiek etc.)	Ja, risico bestaat voor de locatie Vestersbos dat de contacten en relaties met het schoolbestuur wederom onder druk komen te staan. Daarnaast is het mogelijk dat een alternatief voor de huisvesting van Wissel/Tamboerijnen evt. een sportvoorziening (alternatief voor gymzaal de Brug) meer kosten (financieel, sociaal) met zich meebrengt. De gemeente heeft 72 panden/ percelen in eigendom. De panden worden in het kader van de op te stellen nota vastgoedbeleid beoordeeld op toekomstperspectief. Een tiental locaties is in dit voorstel verder uitgewerkt. Rekening houdend met evt. boekwaardes levert dit bij verkoop (incidenteel) in totaal € 2.157.357. Met verkoop is onderhoud van de gemeentelijke panden en

	investeringen niet meer nodig. Dit is ook een besparing structureel. Dat is jaarlijks voor de 10 locaties € 121.315.				
Gevolgen voor uren/formatie	Niet aan de orde.				
Communicatie/participatie	Niet specifiek richting inwoners. Wel voor bepaalde panden richting schoolbesturen.				
	2019	2020	2021	2022	2023
Bezuinigingsbedrag of verbetering baten -exploitatiekosten (structureel) -verkoopopbrengst (incidenteel)		2.157.357	121.315	121.315	121.315
Benodigd budget om bezuiniging te realiseren (ook frictiekosten).					

4	
FCL/onderwerp	Telefonie na 18.00 uur
Onderwerp voorstel	Geen telefonie na 18.00u tijdens avondopenstellingen
Voorstel inhoudelijk	Het bezuinigingsvoorstel 'afschaffen openstelling maandagavond' is door het college aan de werkgroep teruggegeven met het verzoek te kijken naar andere mogelijkheden. Belangrijk is dat de inwoner zo min mogelijk geraakt wordt. Een genoemd voorbeeld is: de afsprakenbalie sluiten op maandagochtend. We werken hierin al maximaal efficiënt. We plannen nu al geen uren in op de afsprakenbalie wanneer er geen afspraken zijn en de dagdelen dat we open zijn voor afspraken zitten vrijwel altijd vol. De tijd die wordt ingezet op de afsprakenbalie neemt niet af wanneer er een dagdeel voor het maken van een afspraak wordt geschrapt. Wat we wel zien is dat na 18.00u telefonie vrijwel stil valt. Tussen 18.00u en 19.30u komen er gemiddeld 1 á 2 telefoontjes in het KCC binnen. Ons voorstel is om tijdens beide avondopenstellingen na 18.00u onze telefoonlijn niet meer open te zetten omdat we zien dat na 18.00u vrijwel niet meer wordt gebeld. Een andere mogelijkheid is om de telefoonlijn al na 17.00u te sluiten, dit levert jaarlijks bijna €3.000 extra op. Kanttekening daarbij is dat we zien dat onze inwoner tussen 17.00u en 18.00u wel nog regelmatig belt. <u>Wat levert dit op?</u> Per week 3 uur (inhuur) en besparing op maaltijdvergoeding. 49 weken x 3 uur = 147 uur 147 uur x €30,00 per uur (gemiddeld inhuur) = €4.400 Maaltijdvergoeding 2 avondopenstellingen x 49 weken x €3,67 = afgerond €360 Totaal per jaar: €4.800
Past voorstel binnen huidig beleid?	Ja, er is geen strikt beleid dat we telefonisch bereikbaar moeten zijn tijdens openingstijden. We zijn eerder van de gedachte uitgegaan: is het gemeentehuis open, dan moet je ook telefonisch bereikbaar zijn. Je zou wel kunnen pleiten dat het niet past binnen de dienstverleningsvisie 'Service op Maat, Verbindend en Gastvrij'.
Maatschappelijk effect bezuiniging	Men kan in de avonden het gemeentehuis niet meer bereiken terwijl het gemeentehuis wel open is. Bij spoed blijft er echter altijd een noodnummer beschikbaar.

Risico's (juridisch, financieel, politiek etc.)					
Gevolgen voor uren/formatie	Ongeveer 150 uur minder (inhuur) formatie nodig.				
Communicatie/participatie	Communicatie richting inwoners is nodig.				
	2019	2020	2021	2022	2023
Bezuinigingsbedrag of verbetering baten		€4.800	€4.800	€4.800	€4.800
Benodigd budget om bezuiniging te realiseren (ook frictiekosten).		0	0	0	0

5					
FCL/onderwerp	Inflatiecorrectie inzetten als bezuiniging.				
Onderwerp voorstel	Restant budget inflatiecorrectie inzetten als bezuiniging.				
Voorstel inhoudelijk	Voor inflatiecorrectie is in 2020 € 1.500.000 structureel beschikbaar. Hiervan is ongeveer € 600.000 nodig voor salarismaatregelen vanwege een nieuw afgesloten cao. Van het restantbedrag is beoordeeld of de inflatiecorrectie als bezuiniging kan worden ingezet. Hieruit blijkt dat een bedrag van € 470.000 bezuinigd kan worden door op budgetten geen inflatiecorrectie toe te kennen. Daarbij is o.a. rekening gehouden met het project financiële basis op orde. Hierbij is geconcludeerd dat de bijgestelde budgetten naar verwachting toereikend zijn voor de uitgaven in 2020. Daarnaast is bij gemeenschappelijke regelingen via de verwerking van de begrotingen 2020 in diverse tussentijdse rapportages het budget al verhoogd met inflatie.				
Past voorstel binnen huidig beleid?	Ja				
Maatschappelijk effect bezuiniging	Geen				
Risico's (juridisch, financieel, politiek etc.)	Ja, er is een risico dat budgetten onvoldoende beïnvloedbaar zijn en er toch budgetoverschrijdingen ontstaan door prijsverhogingen.				
Gevolgen voor uren/formatie	Nee				
Communicatie/participatie	Nee				
	2019	2020	2021	2022	2023
Bezuinigingsbedrag of verbetering baten		480.000	480.000	480.000	480.000
Benodigd budget om bezuiniging te realiseren (ook frictiekosten).					

6					
FCL/onderwerp	Post onvoorzien				
Onderwerp voorstel	Structureel verlagen van de post onvoorzien.				
Voorstel inhoudelijk	In de begroting is een post onvoorzien opgenomen van € 126.500. Deze post is bedoeld om financiële tegenvallers op te vangen. Wij stellen voor om deze post te verlagen tot € 25.000.				
Past voorstel binnen huidig beleid?	De post onvoorzien is een post die volgens de BBV-regelgeving verplicht is. De gemeente bepaalt de hoogte van de post en de voorwaarden voor de aanwending ervan. Een verlaging is dus wettelijk toegestaan.				
Maatschappelijk effect bezuiniging	Geen.				
Risico's (juridisch, financieel, politiek etc.)	Door het verlagen van de post onvoorzien vervalt een positieve marge bij de beoordeling van de provincie van het begrotingssaldo van de gemeente in het financieel toezicht. Er is dus een hoger risico om onder toezicht van de provincie te komen. Er is een hoger risico op jaarrekeningtekorten als onvoorziene uitgaven toch gedaan moeten worden en ten laste van het jaarrekeningresultaat komen.				
Gevolgen voor uren/formatie	Nee.				
Communicatie/participatie	Nee.				
	2019	2020	2021	2022	2023
Bezuinigingsbedrag of verbetering baten		101.500	101.500	101.500	101.500
Benodigd budget om bezuiniging te realiseren (ook frictiekosten).					

7			
FCL/onderwerp	Bezuiniging op verbonden partijen 2022-2023		
Onderwerp voorstel	Zevenaar moet de komende jaren fors bezuinigen op de gemeentelijke exploitatie. Alle sectoren van gemeentelijk beleid moeten daaraan een bijdrage verlenen. Het is niet meer dan redelijk dat Zevenaar dit ook verbonden partijen vraagt, tenzij er een gegronde reden is om dat niet te doen. Gezien de omvang van de bezuinigingsopgave (€ 8 miljoen tot en met 2023) is de korting op de bijdrage van Zevenaar aan verbonden partijen in 2022 en 2023 en volgend van respectievelijk 2,5% en 5% daarmee in redelijke verhouding. Dat leidt tot de volgende opgave per verbonden partij.		
Voorstel inhoudelijk			
	huidige bijdrage	2022 bezuiniging	2023 bezuiniging
Veiligheidsregio	3.600.000	90.000	180.000
Veilig thuis	280.000	7.000	14.000
Streekarchief	155.000	3.875	7.750
Samenwerking de Liemers	5.400.000	135.000	270.000
Reinigingsdienst de Liemers ¹	673.000	17.000	34.000
ODRA	628.000	15.700	31.400
MGR	485.000	12.125	24.250
GR Huisvesting Voortgezet Onderwijs ²		nvt	Nvt
Regio Arnhem Nijmegen	82.000	2.050	4.100
Economic Board	43.000	1.075	2.150
Euregio	10.300	257,5	515
BVO DRAN ³	36.000	900	1.800
		285.000	570.000
¹ Bezuiniging op de Reinigingsdienst de Liemers heeft geen effect op de gemeentelijke exploitatiekosten omdat de financiële effecten worden verrekend in de gemeentelijke afvalstoffenheffing. Uitgaande van gelijkblijvende woonlasten kunnen de besparingen worden geëffectueerd door de onroerendgoedbelasting met hetzelfde bedrag te verhogen. Voor RDL zijn uitsluitend de bijdragen voor de bedrijfsvoering in beeld gebracht. De kosten van afvalbeleid worden geheel bepaald door het eigen gemeentelijk beleid.			

²De gemeenschappelijke regeling voor Huisvesting Voortgezet Onderwijs voorziet in het verrekenen van huisvestingskosten van het voortgezet onderwijs tussen de gemeenten Montferland, Duiven en Zevenaar.

³Voor BVO DRAN zijn uitsluitend de bijdragen voor de bedrijfsvoering in beeld gebracht. De kosten van (vraagafhankelijk en route) vervoer worden geheel bepaald door het eigen gemeentelijk beleid.

Past voorstel binnen huidig beleid?	Het voorstel past niet binnen de (financiële) afspraken, die Zevenaar en de andere deelnemers met de verbonden partij hebben gemaakt. Bezuinigingen op de verbonden partijen kunnen alleen worden geëffectueerd, als een meerderheid van de deelnemende partijen daarmee instemt. Daarom eist de provincie Gelderland in het kader van het begrotingstoezicht dat een opgenomen bezuinigingstaakstelling voor een verbonden partij aannemelijk wordt gemaakt met uitspraak van het bestuur van die verbonden partij. Voor sommige verbonden partijen is Zevenaar in staat om tot op een zeker niveau zelf te bepalen welk volume aan diensten wordt afgenomen. In dat geval kan Zevenaar zonder medewerking van de andere deelnemende partijen een bezuiniging realiseren.				
Maatschappelijk effect bezuiniging	Indien de verbonden partij in staat is de bezuiniging te realiseren via efficiency maatregelen in de bedrijfsvoering, dan blijven de maatschappelijke effecten over het algemeen beperkt. Als de bezuinigingsopgave het echter noodzakelijk maakt om in de uitvoering van de taken te snijden of korten, dan heeft dat doorgaans wel een direct maatschappelijk effect. Dat effect is echter per verbonden partij anders.				
Risico's (juridisch, financieel, politiek etc.)	Voor het realiseren van de bezuiniging op verbonden partijen is de medewerking van andere deelnemers aan die regeling nodig. Indien die niet kan worden verkregen, dan kan de bezuiniging niet worden gerealiseerd. Zevenaar kan dan alleen weer het heft in eigen hand krijgen door uit de gemeenschappelijke regeling te stappen. De (financiële) gevolgen daarvan zijn echter ingrijpend en is een niet direct voor de hand liggende optie.				
Gevolgen voor uren/formatie	Geen. De bemoeienis van de ambtelijke en bestuurlijke organisatie bij de verbonden partij ondergaat geen noemenswaardige wijziging bij een bezuiniging van deze omvang.				
Communicatie/participatie	De bezuinigingsopgave zal via een brief met de verbonden partijen worden gecommuniceerd. Daarnaast zullen de bestuurlijke en ambtelijke vertegenwoordigers en accounthouders dit ook in hun periodieke contacten met de verbonden partij inbrengen.				
	2019	2020	2021	2022	2023
Bezuinigingsbedrag of verbetering baten				285.000	570.000
Benodigd budget om bezuiniging te realiseren (ook frictiekosten).					

8	
FCL/onderwerp	Belastingen en heffingen verhogen
Onderwerp voorstel	Verhoging belastingen.
Voorstel inhoudelijk	<u>Concreet voorstel</u> ✓ OZB woningen verhogen $3 \times 5\% = € 900.000,--$ ✓ OZB niet-woningen verhogen $2 \times 2,5\% = € 200.000,--$ ✓ Hondenbelasting verhogen $10\% = € 32.000,--$ ✓ Invoeren gemakkelijkhedenretributie € 80.000,-- Totaalbedrag voorstel vanaf 2022 € 1.212.000,-- <u>Integrale beeldvorming en afweging</u> 1. <i>Algemene belastingen</i> De gemeente is vrij om de algemene belastingen te verhogen. Zevenaar kent de volgende belastingsoorten: ✓ Onroerende-zaakbelasting: - een tariefsverhoging van 1% betekent een meeropbrengst van ongeveer € 100.000 per jaar. - 1% verhoging ozb woningen is ongeveer € 60.000. - 1% verhoging ozb niet-woningen is ongeveer € 40.000. - 1% tariefsverhoging ozb woningen is gemiddeld € 3,- per jaar op aanslagniveau. - De lokale lasten woningen (ozb, rioolheffing en afvalstoffenheffing) zijn gemiddeld t.o.v. buurgemeenten, maar het tarief ozb is relatief hoog. - De lokale lasten bedrijven (ozb en rioolheffing) zijn gemiddeld t.o.v. buurgemeenten, maar het tarief ozb is relatief hoog. ✓ Parkeerbelasting: 10 cent tariefsverhoging per uur betekent een meeropbrengst van ongeveer € 85.000 per jaar (huidig tarief € 0,90 per uur). In het coalitieakkoord is afgesproken dit tarief 4 jaar niet te verhogen. ✓ Precariobelasting op kabels en leidingen: deze belasting mag wettelijk niet meer verhoogd worden en wordt afgeschaft. ✓ Precariobelasting (terrassen): opbrengst is zeer gering, tariefsverhoging heeft nauwelijks effect. ✓ Herinvoeren precariobelasting standplaatsen: opbrengst is zeer gering. Perceptiekosten zijn daardoor snel onevenredig hoog. Per 1 januari 2019 is deze belasting op standplaatsen, bij harmonisering en ontwikkeling van een evenwichtig beleid m.b.t. markten en standplaatsen, afgeschaft. ✓ Hondenbelasting: 10% tariefsverhoging betekent een meeropbrengst van € 32.000 per jaar (huidig tarief eerste hond € 60 per jaar). ✓ Toeristenbelasting: 10% tariefsverhoging betekent een meeropbrengst van € 38.000 per jaar (huidig tarief € 1,05 per overnachting). ✓ Reclamebelasting: de opbrengst van de reclamebelasting wordt gestort in een ondernemersfonds. Een tariefsverhoging heeft derhalve geen effect voor de gemeente. 2. Bestemmingsheffingen

	Bij de begroting 2020 is gekeken naar de mate van kostendekkendheid van deze heffingen. ✓ Rioolheffing: de rioolheffing is reeds 100% kostendekkend. ✓ Afvalstoffenheffing: de afvalstoffenheffing is reeds 100% kostendekkend. 3. <i>Retributies</i> Bij de begroting 2020 is gekeken naar de mate van kostendekkendheid van deze retributies. ✓ Leges: de legesverordening is 77% kostendekkend. Titel publiekszaken is 70% kostendekkend, titel omgevingsvergunningen is 89% kostendekkend en titel Europese dienstenrichtlijn 50%. Verhoging naar 100% kostendekkendheid is in het najaar van 2018 geanalyseerd. Veruit de meeste tarieven hebben geen invloed op de kostendekkendheid: er worden geen lasten en baten op geboekt. Daarnaast is er een aantal tarieven wettelijke gemaximeerd. Verhoging van de totale legesverordening naar 100% betekent excessieve verhoging van een aantal producten, namelijk leges burgerlijke stand, omgevingsvergunningen, evenementen en horeca. Bijvoorbeeld tarief gehandicaptenparkeerkaart van € 20,- naar € 125,- of trouwen van € 320 naar € 437. ✓ Lijkbezorgingsrechten: deze verordening heeft een kostendekkendheidspercentage van 49. Verhoging naar 100% betekent een forse tariefsverhoging hetgeen ongetwijfeld leidt tot uitwijkgedrag. Deze tarieven zijn nog verschillend in de voormalige gemeente Rijnwaarden en Zevenaar. Een geharmoniseerde verordening lijkbezorgingsrechten wordt dit jaar voorgelegd aan het bestuur. ✓ Marktgelden: deze verordening heeft een kostendekkendheidspercentage van 65. Verhoging naar 100% betekent een meeropbrengst van € 19.000 per jaar. ✓ Invoeren vermakelijkhedenretributie: Deze rechten kunnen worden geheven voor het geven van commerciële vermakelijkheden waarvoor de gemeente voorzieningen heeft getroffen. De gemeente kan ervoor kiezen de kosten van deze voorzieningen (deels) te verhalen op de exploitant van de commerciële vermakelijkheid. Het gaat erom dat de gemeente aantoont, dat er kosten worden gemaakt. Echter, een exacte toerekening van kosten aan een vermakelijkheid is niet nodig. Voorbeeld is het evenement Dreamfields.
Past voorstel binnen huidig beleid?	Beleidsmatig zitten er geen beperkingen aan genoemde belastingverhogingen.
Maatschappelijk effect bezuiniging	Verhoging van belastingen raakt onze inwoners en bedrijven in de portemonnee.
Risico's (juridisch, financieel, politiek etc.)	1. <i>Algemene belastingen</i> De algemene belastingen komen ten goede aan algemene middelen van de gemeente. Dit betekent dat de opbrengsten niet gelabeld zijn maar voor alle gemeentelijke taken en voorzieningen kunnen worden ingezet. De gemeenteraad bepaalt waarvoor. Onder de algemene

	belastingen vallen bijvoorbeeld de onroerendezaakbelasting, de hondenbelasting, de parkeerbelasting en de toeristenbelasting. <i>2. Bestemmingsheffingen</i> Bestemmingsheffingen zijn belastingen waarvan de opbrengsten zijn bestemd voor specifieke taken of voorzieningen met een duidelijk algemeen belang. Voorbeelden hiervan zijn de rioolheffing en de afvalstoffenheffing. Voor bestemmingsheffingen geldt dat de gemeente niet meer mag heffen dan de kosten die zij voor de betreffende taak of voorziening maakt. <i>3. Retributies (rechten en leges)</i> Retributies worden geheven van personen aan wie de gemeente een specifieke dienst verleent die voor die persoon een individueel voordeel oplevert. De belangrijkste retributies zijn de leges: vergoedingen voor een bij de gemeente aangevraagde dienst als het aanvragen van een paspoort of een vergunning. Net als bij bestemmingsheffingen mogen de retributies niet meer dan kostendeekkend zijn.				
Gevolgen voor uren/formatie	n.v.t.				
Communicatie/participatie	Communicatie via gebruikelijke kanalen.				
	2019	2020	2021	2022	2023
Bezuinigingsbedrag of verbetering baten		512.000	912.000	1.212.000	1.212.000
Benodigd budget om bezuiniging te realiseren (ook frictiekosten).					

9					
FCL/onderwerp	Bedrijfsvoering				
Onderwerp voorstel	Bezuinigingen bedrijfsvoering m.b.t. formatie en budgetten				
Voorstel inhoudelijk	Binnen de bedrijfsvoering van de gehele organisatie zijn budgetten en formatie waarop bezuinigd kan worden. Deze bezuinigingen zien toe op formatieve vermindering op strategisch, tactisch en operationeel niveau en verlaging van bedrijfsvoeringsbudgetten. Hierbij kan gedacht worden aan: - vermindering van management en staf, ondersteuning in het administratieve proces en advisering op het gebied van bedrijfsvoeringsprocessen, maar ook aan projecten in het fysieke domein. - het overwegen van outsourcen van taken of het anders organiseren daarvan (gedacht wordt aan taken die zich hiervoor lenen, bijvoorbeeld zoals deze nu worden uitgevoerd door Openbare Werken, Belastingen, Salarisadministratie, etc.). Hiervoor wordt een plan opgesteld. - verminderen en/of laten vervallen van budgetten, zoals inhuur, opleiding/teambuilding en een lagere raming loonsom.				
Past voorstel binnen huidig beleid?	Nee, dit past niet geheel in huidig beleid. Met het bezuinigen op formatie, budgetten etc., zal de ambitie van raad, college en ambtelijke organisatie bijgesteld moeten worden. De ambtelijke organisatie zal minder in staat zijn met goed afgewogen bestuursvoorstellen college en raad te adviseren en comfort te bieden.				
Maatschappelijk effect bezuiniging	De ambitie van het collegeprogramma moeten worden bijgesteld. Met het verminderen van formatie en budgetten kunnen minder taken tegelijkertijd worden uitgevoerd. De ontwikkelpotentie en strategische denkkraft van onze organisatie neemt af, kwetsbaarheid wordt vergroot en de wendbaarheid, flexibiliteit en robuustheid neemt af. Dit zal opgemerkt worden door de inwoners, de bedrijven en het maatschappelijk middenveld.				
Risico's (juridisch, financieel, politiek etc.)	Er zijn risico's aan verbonden. Doordat de formatie en de budgetten afnemen zijn we minder in staat om direct te anticiperen op opkomende vragen en/of opdrachten, waardoor mogelijke resultaten en deadlines niet worden gehaald.				
Gevolgen voor uren/formatie	Er is sprake van vermindering van de formatie. Deze is nog niet uit te drukken in een percentage of bedrag.				
Communicatie/participatie	Communicatie is noodzakelijk in- & extern.				
	2019	2020	2021	2022	2023
Bezuinigingsbedrag of verbetering baten				350.000	500.000
Benodigd budget om bezuiniging te realiseren (ook frictiekosten).					

10	
FCL/onderwerp	Infrastructurele projecten
Onderwerp voorstel	Bezuinigen op werkzaamheden gerelateerd aan de infrastructurale projecten. De komende vier jaar (en verder) worden bestaande wegen heringericht en voeren we planstudies uit naar nieuwe (rand-)wegen. Er is een krediet nodig voor capaciteit, onderzoek en uitvoering. De investering heeft betrekking op de volgende projecten: • Coördinatie en regie infrastructurale projecten in de uitvoering • Project A15/A12 • Aanpassing Arnhemseweg en weg Hengelder (waaronder Herinrichting parkeerplaatsen sportvelden Hengelder, Oversteek Douwe Dekkerstraat en onvoorziene werken) • Planvorming herinrichting Edisonstraat • Planvorming herinrichting Mercurion • Planvorming herinrichting Doesburgseweg • Spoorverdubbeling Zevenaar-Didam • Herinrichting Babberichseweg • Planstudie Noordelijke Randweg • Planstudie de Oostelijke Wijk bij de A15 Het gaat om een totaalbedrag van € 3.120.000 voor de periode 2019-2022. Hier vallen dus meerdere projecten onder. Bezuinigen zijn mogelijk bij 4 onderdelen. Deze worden hieronder nader toegelicht:
Voorstel inhoudelijk 1.	<u>Infrastructuur, voorbereiding en uitvoering</u> Het project A15/A12 wordt de komende 4 jaar uitgevoerd. Begeleiding vanuit de gemeente blijft een 'must'. Totale begroting voor 4 jaar is € 660.000 voor projectbegeleiding en noodzakelijk onderzoek/advies. Van dit bedrag kan eenmalig € 160.000 verminderd worden door efficiënter te werken. Uitstel van andere projecten is niet aan de orde. Geen gevolgen voor formatie.
Voorstel inhoudelijk 2	<u>Coördinatie en regie infrastructurale projecten in de uitvoering.</u> In verband met de vele uitvoerende infrastructurale werkzaamheden is coördinatie en regie op deze projecten van groot belang. Dit om te voorkomen dat afsluitingen en omleidingen gevolgen hebben voor andere projecten in de uitvoering. Op dit moment worden de werkzaamheden gedaan met minimale inzet. De begroting bedraagt € 735.000. Een eenmalige bezuiniging van €150.000 is mogelijk voor de komende 4 jaar. Minimale inzet blijkt nu voldoende, dus deze werkwijze met minder inzet kan worden voortgezet. Uitstel van andere projecten is niet aan de orde. Geen gevolgen voor formatie.
Voorstel inhoudelijk 3	<u>Monitoring geluid, fijnstof en trillingen</u> Naar aanleiding van een motie van de raad is een monitorplan opgesteld voor de geluidseffecten en fijnstof als gevolg van de aangepaste infrastructuur in Zevenaar. Er is nu inzicht in de te verwachte kosten. De begroting van €245.000 kan eenmalig verminderd worden met €45.000 doordat een aantal, dat in eerste instantie meegenomen is, niet uitgevoerd hoeft te worden.

Voorstel inhoudelijk 4	Schrappen planstudie Noordelijke Randweg: € 149.600. Bedrag is opgebouwd uit € 99.600 (restant 2018) en nieuw gevraagd krediet € 50.000. De reeds betaalde kosten dienen hiervan te worden afgetrokken. Voor de planstudie Noordelijke Randweg is reeds € 14.076 uitgegeven aan verkeerskundig advies Het schrappen van de planstudie leidt dus tot een bezuiniging van € 135.524.				
Totale bezuiniging	€ 490.524. De bezuinigingsbedragen lopen vanaf 2020 en tot na deze begrotingscyclus.				
Past voorstel binnen huidig beleid?	Niet van toepassing				
Maatschappelijk effect bezuiniging	Geen directe nadelige effecten voor inwoners en of bedrijven.				
Risico's (juridisch, financieel, politiek etc.)	Er zijn geen risico's verbonden aan de bezuinigingen.				
Gevolgen voor uren/formatie	Niet van toepassing.				
Communicatie/participatie	Over het schrappen van de Noordelijke Randweg is communicatie richting betrokkenen gewenst. In dit geval zou dat de klankbordgroep zijn die hiervoor is opgericht. De andere onderdelen van dit voorstel zien meer op de bedrijfsvoering.				
	2019	2020	2021	2022	2023
Bezuinigingsbedrag of verbetering baten		41.300	55.500	69.700	83.900
Benodigd budget om bezuiniging te realiseren (ook frictiekosten).					

11													
FCL/onderwerp	Openbare wegen												
Onderwerp voorstel	Bezuiniging op het onderhoud van de openbare wegen. Brengen en houden lokale wegennet op goed onderhoudsniveau												
Voorstel inhoudelijk	Algemene bezuiniging op het onderhoud van de openbare wegen. Vanuit een taakstelling 5% bezuinigen op de openbare wegen. Toelichting: In het kader van de bezuinigingsopdracht is ook gekeken naar eventuele verlaging van de budgetten voor beheer en onderhoud van openbare wegen. Voor het technisch onderhoud van wegen en bruggen is op voorhand een bezuiniging onwenselijk. De budgetten liggen onder druk door aanzienlijke areaalvergrotingen. Ook zijn de onderhoudsbudgetten voor onderhoud van kunstwerken (bruggen, duikers) ontoereikend. Recent heeft de raad dan ook extra geld beschikbaar gesteld (kadernota) om het veiligheidsniveau van enkele wegen en bruggen te kunnen waarborgen. Het kwaliteitsniveau van deze wegen (Gelderseiland) en bruggen waren onder het wettelijk kwaliteitsniveau. Medio 2020 zijn alle beheergegevens en inspectiegegevens compleet op grond waarvan een reëel beeld kan worden geschetst van de noodzakelijke omvang van de budgetten voor beheer en onderhoud voor wegen en bruggen. De verwachting is dat de budgetten ontoereikend zijn voor een minimaal onderhoudsniveau en er geen ruimte is voor bezuiniging. Gelet op de gestelde taakstelling wordt ondanks het vorenstaande een voorstel gedaan voor een bezuiniging van een bepaald percentage op het gehele budget, ingaande vanaf 2021. Budgetten openbare wegen: <table><tr><td>Jaar</td><td>2021</td><td>2022</td><td>2023</td></tr><tr><td>Totale budget</td><td>€ 2.882.655</td><td>€ 2.899.048</td><td>€ 2.937.777</td></tr><tr><td>5% =</td><td>€ 144.133</td><td>€ 144.952</td><td>€ 146.889</td></tr></table>	Jaar	2021	2022	2023	Totale budget	€ 2.882.655	€ 2.899.048	€ 2.937.777	5% =	€ 144.133	€ 144.952	€ 146.889
Jaar	2021	2022	2023										
Totale budget	€ 2.882.655	€ 2.899.048	€ 2.937.777										
5% =	€ 144.133	€ 144.952	€ 146.889										
Past voorstel binnen huidig beleid?	In het collegeprogramma staat juist dat er meer moet worden geïnvesteerd in achterstallig onderhoud en daarbij is aangegeven dat de beschikbare onderhoudsbudgetten onvoldoende ruimte bieden om de kosten voor dit achterstallig onderhoud te dekken.												
Maatschappelijk effect bezuiniging	Inwoners kunnen de mindere staat van onderhoud van de wegen ervaren als onwenselijk en een aantasting van het gevoel van een veilige leefomgeving. Ook is het voor de hand liggend dat er meer klachten komen als de wegen minder goed worden onderhouden.												
Risico's (juridisch, financieel, politiek etc.)	- Minder onderhoud kan leiden tot meer renovaties en dat kost uiteindelijk meer dan onderhoud. - Bij een verlaging van het budget kunnen bepaalde wegen door geen goed onderhoud onder de norm van wettelijke aansprakelijkheid												

	komen te liggen en zijn gegronde schadeclaims te verwachten. - Het huidige onderhoudsbudget houdt geen rekening met actuele en toekomstige areaalvergroting.				
Gevolgen voor uren/formatie	Dit zal gevolgen hebben op de uitvoering door derden.				
Communicatie/participatie	Niet van toepassing. Bezuiniging meer gericht op interne bedrijfsvoering.				
	2019	2020	2021	2022	2023
Bezuinigingsbedrag of verbetering baten			145.000	145.000	145.000
Benodigd budget om bezuiniging te realiseren (ook frictiekosten).					

12	
FCL/onderwerp	Herinrichten Markt en Muldershof
Onderwerp voorstel	Herinrichting Markt en Muldershof niet uitvoeren
Voorstel inhoudelijk	Geen uitvoering geven aan de voorgestelde herinrichtingsplannen.
Past voorstel binnen huidig beleid?	In het coalitieakkoord is opgenomen dat het openbaar gebied van Zevenaar goed is onderhouden en netjes is. Specifiek ten aanzien van de Markt en Muldershof is in de Centrumvisie Zevenaar (vastgesteld 16 december 2015) het volgende opgenomen: <i>4.7 Openbare ruimte -pleinen</i> <i>Wat & Hoe: Integrale en samenhangende visie uitwerken voor de Zevenaarse pleinen: Muldershof, Raadhuisplein, Markt, Masiusplein, Hal12 en Stationsplein. Insteek is elk plein een uniek karakter in relatie tot hun functie en het bereiken van 'meer dan de som der delen'.</i> <i>Partijen</i> <i>Gemeente (trekker), vastgoedeigenaren, ondernemers</i> <i>Termijn</i> <i>Middellang (uitvoering binnen 5 jaar)</i> Budget uitvoeringskosten: 2020: € 350.000 2021: €490.000. Op het moment dat er weer financieel dekking beschikbaar is om tot uitvoering van het project over te gaan, zal dit opnieuw aan de raad worden voorgelegd.
Maatschappelijk effect bezuiniging	De inwoners en gebruikers van de Markt en Muldershof zullen deze bezuiniging als onwenselijk ervaren. Het betreft ingrepen in de openbare ruimte die een kwaliteitsimpuls met zich meebrengen en deze worden nu uitgesteld voor een langere termijn. Er is nog geen start gemaakt met de voorbereiding van deze plannen.
Risico's (juridisch, financieel, politiek etc.)	Deze zijn er niet juridisch en financieel. Wel is het zo dat er wordt afgeweken van de uitvoeringstermijn zoals opgenomen in de Centrumvisie Zevenaar. Uitvoering stond gepland voor 2020 en 2021. Kapitaallasten gaan dus gelden vanaf 2020.
Gevolgen voor uren/formatie	Hiervoor zijn geen specifieke uren opgenomen. Deze maken onderdeel uit van de uitvoeringskosten en daarmee dus van de kapitaallasten.
Communicatie/participatie	Afzonderlijke communicatie dat bepaalde ingrepen in de openbare ruimte van het centrum van Zevenaar niet op korte termijn worden uitgevoerd is aan te raden. Dit geldt voor het uitstellen van de herinrichting: - Raadhuisplein - Markt en Muldershof - Voorterrein Hal 12 (inclusief Kerkstraat)

	2019	2020	2021	2022	2023
Bezuinigingsbedrag of verbetering baten		33.600	33.600	33.600	33.600
Benodigd budget om bezuiniging te realiseren (ook frictiekosten).					

13					
FCL/onderwerp	6123 Bedrijvenloket				
Onderwerp voorstel	Inleveren formatie voor het bedrijvenloket.				
Voorstel inhoudelijk	Het bedrijvenloket binnen de afdeling VTH komt te vervallen.				
Past voorstel binnen huidig beleid?	Dit voorstel is niet gekoppeld aan beleid.				
Maatschappelijk effect bezuiniging	Voor ondernemers bestaat het bedrijvenloket voor informatie over Omgevingsvergunningen. Hier kan men terecht voor informatie over bouwmogelijkheden en nadere vragen over vergunningen. De dienstverlening vanuit dit punt aan ondernemers komt te vervallen. Vragen vanuit ondernemers over vergunningen, bouwmogelijkheden etc. gaan dan verlopen via de reguliere aanspreekpunten (met name de casemanagers).				
Risico's (juridisch, financieel, politiek etc.)	Financieel is er geen risico. Het betreft vacatureruimte die nu intern wordt ingevuld. Afschaffen van het bedrijvenloket zal mogelijk tot een extra belasting van de casemanagers (VTH) en de bedrijfscontactfunctionaris (RO) leiden.				
Gevolgen voor uren/formatie	Het betreft 0,35 fte in schaal 8.				
Communicatie/participatie	Communicatie richting de ondernemers zal moeten plaatsvinden op de site en in een brief.				
	2019	2020	2021	2022	2023
Bezuinigingsbedrag of verbetering baten		22.000	22.000	22.000	22.000
Benodigd budget om bezuiniging te realiseren (ook frictiekosten).					

14					
FCL/onderwerp	Peuteropvang				
Onderwerp voorstel	Eerste twee dagdelen VVE bekostigen uit Rijksbudget OAB, in plaats van uit FCL 6136 Peuteropvang				
Voorstel inhoudelijk	De gemeente is wettelijk verplicht om 4 dagdelen voorschoolse educatie aan te bieden. Op dit moment worden de eerste twee dagdelen bekostigd uit gemeentelijk budget. Dagdeel 3 en 4 worden bekostigd uit het Rijksbudget OAB. Het voorstel is om ook de eerste twee dagdelen uit het Rijksbudget OAB te betalen. Het budget van de peuteropvang kan daarmee naar beneden bijgesteld worden en dat levert dus een bezuiniging op.				
Past voorstel binnen huidig beleid?	Ja				
Maatschappelijk effect bezuiniging	Geen				
Risico's (juridisch, financieel, politiek etc.)	Als het rijksbudget uiteindelijk ontoereikend blijkt, omdat we deze bezuiniging hebben doorgevoerd, moet er gemeentelijk budget vrijgemaakt worden om aan onze wettelijke taak te kunnen voldoen. Er kunnen meerdere redenen zijn voor een mogelijk tekort aan rijksbudget - Het toegekende rijksbudget is bedoeld voor een aantal specifieke taken. Hoe een deel van deze taken (met name de extra hbo'er die vanaf 2022 op de VVE-groepen aanwezig moet zijn) ingevuld moet worden is op dit moment nog niet bekend. Wat dit precies financieel betekent is dus ook niet bekend. - Daarnaast kan het zo zijn dat er meer kinderen gebruik gaan maken van de VVE-voorziening. Daardoor stijgen de kosten Daarnaast blijft er minder geld over uit het rijksbudget om in te zetten ter verbetering van de kwaliteit en de kwantiteit van het onderwijsachterstandenbeleid.				
Gevolgen voor uren/formatie	Geen				
Communicatie/participatie	Geen				
	2019	2020	2021	2022	2023
Bezuinigingsbedrag ¹	160.000	150.000	140.000	130.000	120.000
Benodigd budget om bezuiniging te realiseren (ook frictiekosten).					

15	
FCL/onderwerp	NME
Onderwerp voorstel	Onderzoek naar toekomst NME
Voorstel inhoudelijk	Instemmen met de opdrachtverlening aan afdeling RO om een toekomstvisie voor de NME nader uit te werken in een werkgroep. Toelichting: In het kader van de bezuinigingen ligt de vraag voor of Zevenaar natuuronderwijs in de toekomst organiseert. Dit is immers geen gemeentelijke taak. Er is een werkgroep opgericht. Deze werkgroep gaat het komende jaar 2020 drie scenario's nader uitwerken in een toekomstvisie. De scenario's bestaan uit: 1. NME opheffen of tenminste kostenneutraal functioneren 2. NME behouden, met alternatieve businesscase 3. NME privatiseren De verwachting is dat scenario 2 en 3 financieel minder gaan bijdragen dan scenario 1. Voorgesteld wordt om nu uit te gaan van scenario 1 per 2022 (NME werkt per schooljaar, dus gaat in de praktijk per sept 2021 in).
Past voorstel binnen huidig beleid?	Er is geen specifieke beleid voor NME. Echter het coalitieakkoord Zevenaar geeft het volgende aan: <i>We willen brede basisscholen van goede kwaliteit, dichtbij huis. De coalitie wil basisscholen die meer bieden dan alleen onderwijs. Op een IKC (integraal kind centrum met zowel onderwijs, kinderopvang en buitenschoolse opvang) ontwikkelen kinderen van 0 tot 12 jaar zich, naast het reguliere onderwijs, op het gebied van sport, gezondheid, cultuur, creativiteit, techniek en ze maken kennis met natuur en duurzaamheid.</i> NME biedt nu educatie op het gebied van natuur, milieu en duurzaamheid op grote schaal in De Liemers.
Maatschappelijk effect bezuiniging	In geval van het opheffen van de NME worden de volgende maatschappelijke effecten in ieder geval verwacht (onder voorbehoud van de bevindingen uit de toekomstvisie): • NME zorgt voor waardering, bewustwording en betrokkenheid bij de directe leefomgeving (gemeente) door kinderen (inwoners/ volwassenen van de toekomst) en hun ouders/grootouders/familie. • Gevolgen voor ouderen die in sociaal isolement zitten door middel van NME-activiteiten de mogelijkheid hebben om te socializen of contact te hebben met dieren, wat positief bijdraagt aan hun gezondheid en welbevinden. • Mensen die op de basisschool natuur- en milieuonderwijs hebben gehad, hebben significant meer kennis hierover en hebben een meer positievere houding tegenover natuur en milieu. Daarmee bevindt natuur- en milieuonderwijs zich aan de voorkant van het

	aanleren van gedrag en kennis over de natuur. (Universiteit Utrecht en Stichting Veldwerk Nederland, 2006) • Leren/bewegen/spelen over en in de natuur heeft een aantoonbaar positief effect op de lichamelijke én psychische gezondheid. 'Van buiten wordt je beter' Alterra Wageningen, A.E. van den Berg • Wegvallen thuisbasis voor vrijwilligersorganisaties: IVN, Bijenvereniging en Groei Bloei. • Wegvallen vrijwilligersorganisatie voor 25 oud-leerkrachten en vrijwilligers van Caleidoz In geval van het behouden van de NME in een andere vorm of privatisering: • Mogelijkheid blijven bieden voor educatie op het gebied van natuur, milieu en duurzaamheid voor de inwoners van de gemeente Zevenaar. Daarbij zal de nadruk meer liggen op voorlichting en educatie op het gebied van de transitieopgave (klimaatadaptatie, warmtetransitie, energietransitie, behoud biodiversiteit).
Risico's (juridisch, financieel, politiek etc.)	In geval van opheffen van de NME worden de volgende risico's verwacht (onder voorbehoud van de bevindingen uit de toekomstvisie): • Verloren gaan van belangrijke schakel tussen gemeentelijk beleid, onderwijs en gemeenschap welke significant bijdraagt aan het creëren van draagvlak voor natuur, milieu, landschap en duurzaamheid. • Geen schakel meer tussen onderwijs en gemeentebestuur ten aanzien van natuur, milieu en duurzaamheid • Stoppen overeenkomst met gemeenten Doesburg en Westervoort en daarmee wegvallen van inkomsten • Wegvallen van de NME als vergaderlocatie voor de gemeente In geval van het behouden van de NME in een andere vorm of privatisering: • Kosten voor uitwerking scenario 2 en 3 in de toekomstvisie
Gevolgen voor uren/formatie	De coördinator werkt volgens een payroll constructie. De overige 2 medewerkers zijn vast in dienst (2 x 0,44 fte) in schaal 8. In geval van opheffen NME: • Beëindigen payroll constructie • Starten loopbaanbegeleidingstrajecten binnen of buiten de organisatie In geval van het behouden van de NME in een andere vorm of privatisering: • Volgt uit toekomstvisie.
Communicatie/participatie	Nog niet van toepassing. Interne aangelegenheid.

	2019	2020	2021	2022	2023
Bezuinigingsbedrag of verbetering baten				150.000	150.000
Benodigd budget om bezuiniging te realiseren (ook frictiekosten).					

16					
FCL/onderwerp	Doelgroepenvervoer Wmo				
Onderwerp voorstel	Anders inrichten doelgroepenvervoer Wmo door betere benutting reguliere OV mogelijkheden.				
Voorstel inhoudelijk	Het Wmo vervoer wordt steeds duurder. In de nieuwe aanbesteding wordt ingezet op 'opvolgend vervoer'. Dat betekent dat eerst de leerlingen naar school worden gebracht en daarna de inwoners die naar dagbesteding gaan. Dat bespaart aanschaf van extra busjes. Daarnaast wordt in een parallel traject onderzocht welke voorliggende voorzieningen opgestart of doorontwikkeld kunnen worden. Denk daarbij aan het ter beschikking stellen in kleinere kernen van een elektrische auto (onder beheer van bijv. de Plusbus), uitbreiding van activiteiten van de Plusbus, ontwikkeling van Automaatje (ism ANWB). Door dit soort voorzieningen voorliggend aan te bieden kan instroom voor Wmo vervoer beperkt worden.				
Past voorstel binnen huidig beleid?	Past binnen huidige collegeprogramma, beleidskaders en wettelijke kaders.				
Maatschappelijk effect bezuiniging	Groter beroep op zelfredzaamheid en stimulering zelfstandig reizen.				
Risico's (juridisch, financieel, politiek etc.)	Cliëntenraden moeten meegenomen worden in de nieuwe manier van denken. De voorgestelde bezuiniging is afhankelijk van snelheid van acceptatie en ontwikkeling voldoende algemene voorzieningen. In het ontwikkelen van nieuwe algemene voorzieningen moet goed gekeken worden naar het juridische stuk als het gaat om 'verdringing van de arbeidsmarkt' en 'staatssteun' verlenen aan vrijwilligersorganisaties op het gebied van vervoer. Lukt het juridisch om de genoemde voorliggende voorzieningen te ontwikkelen, dan kan de subsidie "Sterk Bestuur" hiervoor gebruikt worden en kan nog meer worden bespaard.				
Gevolgen voor uren/formatie	Aanpak kost in eerste instantie meer capaciteit (investering).				
Communicatie/participatie	Over dit voorstel moet met alle betrokkenen nadrukkelijk worden gecommuniceerd.				
	2019	2020	2021	2022	2023
Bezuinigingsbedrag ¹	0	0	26.000	36.000	40.000
Benodigd budget om bezuiniging te realiseren (ook frictiekosten).		10.000	5.000		

17					
FCL/onderwerp	Leerlingenvervoer				
Onderwerp voorstel	Inrichting doelgroepenvervoer, leerlingenvervoer in lijn met de aanbesteding.				
Voorstel inhoudelijk	Om de stijgende kosten van het leerlingenvervoer tegen te gaan wordt onderzocht hoe de huidige vervoersvraag gekoppeld kan worden aan het stimuleren van de zelfredzaamheid van ouders en kinderen. Denk daarbij aan Go OV, anti-app, inzet vrijwilligers die meefietsen, voorliggende voorzieningen, etc. Daarnaast gaan we in gesprek met ouders om een beroep te doen om hun kind zelf te vervoeren. In 2020 vindt de inzet hierop plaats. Dat maakt dat in dat jaar niet of nauwelijks bespaard wordt op het leerlingenvervoer. Op de langere termijn wordt door een andere regionale (nieuwe aanbesteding) en lokale aanpak naar verwachting meer bespaard.				
Past voorstel binnen huidig beleid?	Past binnen huidige collegeprogramma, beleidskaders en wettelijke kaders.				
Maatschappelijk effect bezuiniging	Groter beroep op zelfredzaamheid en stimulering zelfstandig reizen.				
Risico's (juridisch, financieel, politiek etc.)	Leerlingenvervoer is een zogenaamde 'open einde regeling'. Dat betekent dat onze gemeente geen aanvragen kan weigeren wanneer blijkt dat leerlingen voldoen aan de huidige gestelde normen. Ouders en cliëntenraden moeten meegenomen worden in de nieuwe manier van denken. De voorgestelde bezuiniging is afhankelijk van snelheid van acceptatie en ontwikkeling voldoende algemene voorzieningen.				
Gevolgen voor uren/formatie	Aanpak kost in eerste instantie meer capaciteit (investering).				
Communicatie/participatie	Gesprekken met ouders en kinderen.				
	2019	2020	2021	2022	2023
Bezuinigingsbedrag	0	0	10.000	20.000	50.000
Benodigd budget om bezuiniging te realiseren (ook frictiekosten).		10.000	5.000		

18	
FCL/onderwerp	Schoolklimaat
Onderwerp voorstel	Na 2021 gemeentelijke co-financiering op preventieve activiteiten leerlingenzorg stopzetten.
Voorstel inhoudelijk	De gemeente werkt samen met Politie Basisteam Rivierenland Oost en Liemers College om schoolveiligheid te vergroten. Dit is vastgelegd in een convenant. We willen het convenant voortzetten na afloop van de huidige convenantperiode (2021), maar zonder gemeentelijke co-financiering. Het Jongerenwerk geeft op locatie Landeweer sinds oktober 2018 invulling aan de pilot: Jongerenwerk op School. Hiervoor is door het Liemers College, in het kader van de netwerksamenwerking, de unit LC Jong geplaatst. Gezamenlijk doel: bouwen aan een betekenisrelatie met jongeren waardoor jongeren zich gezien en gewaardeerd voelen. Zo nodig leidt jongerenwerk jongeren sneller toe naar de juiste hulp op maat waardoor (dure) gespecialiseerde hulp op termijn afneemt. We zetten onder andere in op terugdringen middelengebruik, pestgedrag en sexting op social media. In 2021 wordt een evaluatie uitgevoerd, zodat op dat moment een heroverweging kan worden gemaakt.
Past voorstel binnen huidig beleid?	Nee, het bezuinigingsvoorstel sluit niet aan bij het collegeprogramma waarin staat "We willen een goed ontwikkelingsklimaat waarmee we de condities scheppen voor maximale ontplooiing, talentontwikkeling en welbevinden van onze kinderen en jonge burgers." Inhoudelijk is het Convenant en de samenwerkingsagenda onderdeel van het uitvoeringsprogramma Jeugd en WMO.
Maatschappelijk effect bezuiniging	Maatschappelijke problemen waarmee jongeren te maken hebben komen mee in de schoolomgeving. Dit leidt tot zorg en overlast. Recente cijfers bevestigen de problematiek waar een deel van de leerlingenpopulatie mee te maken heeft. Het (risicovol) gebruik van alcohol en drugs ligt op locatie Landeweer ruim boven het regionaal gemiddelde. Dit leidt met enige regelmaat tot onveilige situaties op school (groepsdruk), beïnvloedt onderwijsprestaties en is van invloed op het behalen van een startkwalificatie. De integraliteit in beleid rondom risico indicatoren die van invloed zijn op toekomstig gebruik van zorg, toename beperkte geletterdheid, afname van laag opgeleiden, armoede en werkloosheid is niet meer sluitend. Het imago van de gemeente als serieuze verbinder / samenwerkingspartner in de netwerksamenwerking rondom de problematiek van jonge burgers, komt onder druk te staan.
Risico's (juridisch, financieel, politiek, etc.)	Het huidige convenant is aangegaan voor 3 jaar. Daarvan is nu 1 jaar voorbij. Het convenant kan alleen tussentijds worden beëindigd na overleg met de partners. Het niet nakomen van de (convenant) afspraken zet de samenwerkingsrelatie onder druk. Geen co-financiering in de activiteiten betekent dat het bouwen aan een betekenisrelatie met jongeren afneemt.

	Uitval van leerlingen door bovenschoolse problematiek stijgt mogelijk tot boven de landelijke norm. Mogelijke hulpverlening en ondersteuning vanuit de (dure) gespecialiseerde psycho- sociale zorg neemt toe. Risico indicatoren die van invloed zijn op toekomstig gebruik van zorg, toename beperkte geletterdheid, afname van laag opgeleiden, armoede en werkloosheid door proactief (integraal) beleid dalen niet.				
Gevolgen voor uren/formatie	Geen co-financiering voor de samenwerkingsagenda; alleen integrale afstemming. 50 uur binnen afdeling ontwikkeling overhevelen naar de afdeling OO&V				
Communicatie/participatie	Alle netwerkorganisaties die getroffen worden door de bezuinigingsvoorstellen worden centraal door de organisatie geïnformeerd.				
	2019	2020	2021	2022	2023
Bezuinigingsbedrag ¹				42.600	42.600
Benodigd budget om bezuiniging te realiseren (ook frictiekosten).					

19					
FCL/onderwerp	Leerlingzorg en begeleiding				
Onderwerp voorstel	Individuele leerlinggelden / onderwijsbegeleiding				
Voorstel inhoudelijk	Op dit moment krijgen de schoolbesturen van de gemeente geld om individuele leerlingenzorg in te kopen. Het bedrag wordt berekend aan de hand van een leerlingbedrag x het aantal leerlingen dat onder dat schoolbestuur valt. Onder Onderwijsbegeleiding wordt verstaan het ondersteunen van basisscholen op het gebied van individuele leerlingenzorg. Het gaat om activiteiten als: diagnosticeren (onderzoek naar de problematiek van de individuele leerling), consultatie (advies), begeleiding en hulpverlening. Het financieren van individuele onderwijsbegeleiding is geen wettelijk taak. Deze geldstroom kan stopgezet worden. Het voorstel is om te stoppen met het financieren van de onderwijsbegeleiding.				
Past voorstel binnen huidig beleid?	Nee, want de inzet is om preventieve activiteiten te ontwikkelen om uiteindelijk lagere zorgkosten te realiseren.				
Maatschappelijk effect bezuiniging	Als er vanuit de gemeente geen budget meer is, moet het onderwijs (als zij de activiteiten voort willen zetten) zelf op zoek naar middelen om deze activiteiten te financieren.				
Risico's (juridisch, financieel, politiek etc.)	Er is in een eerdere bezuinigingsronde al gekort op deze post (gehalveerd). Het schaadt de relatie met de schoolbesturen als hier weer op gekort wordt. Op grond van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) dient er een redelijke termijn in acht te worden genomen wanneer subsidierelaties worden beëindigd. Wat precies een redelijk termijn is, is onduidelijk. Per 2020 lijkt in ieder geval erg snel, ook gezien de data van besluitvorming. Het lijkt haalbaar om per 2021 (schooljaar 2020-2021) te bezuinigen.				
Gevolgen voor uren/formatie	De beleidsmedewerker besteedt nu ongeveer 50 uur per jaar aan dit onderwerp. Hiermee is ongeveer een bedrag van € 2.000 gemoeid.				
Communicatie/participatie	Als dit voorstel gehonoreerd wordt, is het van belang dat dit zo spoedig mogelijk wordt gecommuniceerd.				
	2019	2020	2021	2022	2023
Bezuinigingsbedrag ¹	-	-	€ 110.000	€ 110.000	€ 110.000
Benodigd budget om bezuiniging te realiseren (ook frictiekosten).					

20					
FCL/onderwerp	6138 sportbeoefening en bevordering				
Onderwerp voorstel	Financiële ondersteuning Zevenaar Run/ Herfstloop stoppen.				
Voorstel inhoudelijk	Zevenaar subsidieert jaarlijks een hardloopwedstrijd. In het verleden was dat de Zevenaar Run en de laatste vijf jaar de Herfstloop in Babberich.				
Past voorstel binnen huidig beleid?	Subsidiebeleid valt volledig onder de gemeentelijke beleidsvrijheid. In het coalitieakkoord staat wel: <i>"Wij zijn blij met ons rijke en gevarieerde aanbod aan culturele voorzieningen en sportverenigingen en willen die ook onverminderd in stand houden (p8)"</i> .				
Maatschappelijk effect bezuiniging	Door het wegvallen van de subsidie verliest Zevenaar mogelijk een hardloopwedstrijd.				
Risico's (juridisch, financieel, politiek etc.)	Nee				
Gevolgen voor uren/formatie	Er is alleen sprake van subsidieverstrekking en de jaarlijkse contacten. Op jaarbasis zou dit ongeveer 8 uur kunnen opleveren.				
Communicatie/participatie	Ja, met de organisatie/vereniging moet in ieder geval gecommuniceerd worden.				
	2019	2020	2021	2022	2023
Bezuinigingsbedrag ¹			5.500	5.500	5.500
Benodigd budget om bezuiniging te realiseren (ook frictiekosten).					

21					
FCL/onderwerp	Sportstimulering				
Onderwerp voorstel	Stoppen met: - Uniek Sporten - Verenigingsondersteuning.(Sportcontact)				
Voorstel inhoudelijk	Voorstel om te stoppen met Uniek Sporten en Verenigingsondersteuning (Sportcontact) als onderdeel van sportstimulering bij de inwoners van de gemeente Zevenaar en geen uitvoering meer te geven aan het sportbeleid "Zin in Sport" 2013-2020.				
Past voorstel binnen huidig beleid?	Het sportbeleid "Zin in Sport" 2013-2020 is grotendeels gebaseerd op sportstimulering, met de volgende speerpunten; - Sportstimulering vooral gericht op kinderen en jongeren, senioren, mensen met een beperking en mensen met een beperkt inkomen. - Vitale sportverenigingen die zich kenmerken door ondernemerschap, samenwerking en vernieuwing. - Betrokkenheid van sportverenigingen bij de vervolgitwerking bijvoorbeeld in de vorm van een klankbordgroep of denktank. In het coalitieakkoord 2018-2022 is benoemd dat wij het rijke aanbod van sport- en cultuur in de gemeente Zevenaar in stand willen houden Met het stoppen van de inzet op sportstimulering wordt hiervan afgeweken. Sport kan als middel minder goed ingezet worden in het kader van voorliggende voorzieningen/ preventie.				
Maatschappelijk effect bezuiniging	Het wegvallen van de bevordering van een leven lang inclusief sport & bewegen en voor alle inwoners van de gemeente Zevenaar. Het wegvallen van de stimulering en ondersteuning van verenigingen en organisatie naar een duurzaam, veilig en leerzaam sport klimaat. Het sportcontact is de schakel tussen verenigingen en gemeente. Met dit voorstel komt t dit te vervallen.				
Risico's (juridisch, financieel, politiek etc.)	Relatie tussen Uniek Sporten en Sport Contact Zevenaar komt te vervallen (Bij Uniek Sporten ligt nog een overeenkomst). Dit betekent dat er niet meer ingezet wordt op het de doelgroep "mensen met een beperking en het inclusief mee doen".				
Gevolgen voor uren/formatie	Beperkt aantal uren op jaarbasis.				
Communicatie/participatie	Verenigingen en de maatschappelijke partner Uniek Sporten moeten hierover ingelicht worden.				
	2019	2020	2021	2022	2023
Bezuinigingsbedrag		€ 18.000	€ 18.000	€ 18.000	€ 18.000
Benodigd budget om bezuiniging te realiseren (ook frictiekosten).					

22					
FCL/onderwerp	Sportbedrijf Ataro				
Onderwerp voorstel	Afbouw subsidie van Ataro B.V.				
Voorstel inhoudelijk	Ataro B.V heeft de laatste 2 jaren met winst afgesloten. Voorstel is om het subsidiebedrag de komende jaren te verlagen.				
Past voorstel binnen huidig beleid?	Ja, opdracht aan Ataro wijzigt niet.				
Maatschappelijk effect bezuiniging	De verlaging van het subsidiebedrag zal effect hebben op het beheer en onderhoud van de sportaccommodaties.				
Risico's (juridisch, financieel, politiek etc.)	De verlaging van het subsidiebedrag zal effect hebben op het beheer en onderhoud van de sportaccommodaties. Vanaf 1 januari 2019 heeft er een wetswijziging plaatsgevonden (BTW vrijstelling). Ataro heeft hier nadeel van en hierdoor dreigt bij Ataro een tekort. Door middel van een zogenaamde SPUK aanvraag bij het Rijk kunnen deze tekorten worden gecompenseerd. Dit kan alleen maar aangevraagd worden via de gemeente. Toekenning is niet op voorhand gegarandeerd.				
Gevolgen voor uren/formatie	Nee, de aard en omvang van de werkzaamheden verandert niet.				
Communicatie/participatie	De uitwerking en effecten moeten afgestemd worden met Ataro.				
	2019	2020	2021	2022	2023
Bezuinigingsbedrag		200.000	200.000	200.000	200.000
Benodigd budget om bezuiniging te realiseren (ook frictiekosten).					

23					
FCL/onderwerp	Verkopen grafieken uit gemeentelijke kunstcollectie				
Onderwerp voorstel	Versneld afstoten grafieken uit gemeentelijke kunstcollectie				
Voorstel inhoudelijk	In 2011 is een belangrijk deel van de Peter Stuyvesant kunstcollectie door British American Tobacco (BAT) onder voorwaarden aan de gemeente geschonken. Onderdeel van de schenking vormde plus minus 788 grafieken (32 verschillende afbeeldingen). Hiervan is expliciet gesteld dat de gemeente deze mag afstoten. Vanwege lage prioritering is het hier tot nu toe niet van gekomen. De gemiddelde marktwaarde van de werken ligt tussen € 100 en € 300 per stuk. Niet alle werken zijn even courant, maar bij maximale verkoop moet dit eenmalig € 45.000 kunnen opleveren. Echter, omdat ons niet bekend is hoe de markt voor kunst zich momenteel ontwikkelt, is het opgevoerde bezuinigingsbedrag lager geraamd.				
Past voorstel binnen huidig beleid?	De kunstcollectie is destijds onder voorwaarden geaccepteerd. Een van de voorwaarden was dat de grafieken vervreemd mochten worden. Het college heeft daarnaast in 2017 kunstbeleid vastgesteld. Met afstoten van de grafieken wordt op beiden aangesloten. Het (gedeeltelijk) verkopen van de grafieken staat al langer op de planning, maar is door lage prioritering niet geëffectueerd.				
Maatschappelijk effect bezuiniging	Het maatschappelijk effect is verwaarloosbaar.				
Risico's (juridisch, financieel, politiek etc.)	Een afstootprocedure vergt capaciteit. Dit brengt kosten met zich mee (o.a. procedure, taxatie, veilinghuis).				
Gevolgen voor uren/formatie	Geen structurele gevolgen voor uren of formatie, enkel bij procedure incidentele inzet (geschat benodigd bedrag € 1.000)				
Communicatie/participatie	Oud-medewerkers BAT, medewerkers van de gemeente en inwoners van Zevenaar kunnen mogelijk voorrang krijgen bij verkoop. Vervolgens kan een landelijk toegankelijke veiling georganiseerd worden.				
	2019	2020	2021	2022	2023
Bezuinigingsbedrag of verbetering baten		17.500	17.500		
Benodigd budget om bezuiniging te realiseren (ook frictiekosten).		6.000	3.500		

24					
FCL/onderwerp	Subsidie culturele festivals en Muziekstad				
Onderwerp voorstel	Stoppen subsidiering culturele festivals en Muziekstad				
Voorstel inhoudelijk	We subsidiëren jaarlijks onder meer Muziekstad, het SevenArt en het Buitenkijk festival. De subsidie is voor hen een welkome aanvulling, maar geen absolute noodzaak. Schaal en omvang van de activiteiten verminderen naar verwachting als subsidie gestaakt wordt, maar activiteiten kunnen mogelijk in afgeslankte vorm door gaan. Door de subsidiering van deze culturele activiteiten te schrappen kan uiteindelijk jaarlijks € 30.000 worden bespaard.				
Past voorstel binnen huidig beleid?	Het al dan niet verstrekken van subsidies is een autonome bevoegdheid van de gemeente. Subsidiebeleid valt volledig onder de gemeentelijke beleidsvrijheid. Het voorstel gaat wel in tegen het coalitieprogramma, waarin staat: "Zevenaar heeft een positie als cultureel centrum van de Liemers en wij vinden het belangrijk dat zij deze positie behoudt", en "wij dragen de culturele activiteiten zoals ... Zevenaar Muziekstad een warm hart toe" (p8).				
Maatschappelijk effect bezuiniging	Het cultureel aanbod wordt ofwel minder divers, dan wel minder toegankelijk (toegangsprijzen gaan omhoog).				
Risico's (juridisch, financieel, politiek etc.)	Risico op bezwaar- en beroepsprocedures.				
Gevolgen voor uren/formatie	Bovengenoemde drie subsidierelaties weg. Hiermee is op jaarbasis zo'n 8 tot 16 uur gemoeid, op schaal 10. Dit betreft € 650.				
Communicatie/participatie	De drie organisaties moeten voor besluitvorming op de hoogte worden gebracht en hebben de mogelijkheid een zienswijze in te dienen.				
	2019	2020	2021	2022	2023
Bezuinigingsbedrag of verbetering baten		10.000	20.000	30.000	30.000
Benodigd budget om bezuiniging te realiseren (ook frictiekosten).		Capaciteit t.b.v. bezwaar-procedures 2.500			

25	
FCL/onderwerp	Kunstwerk! onderdeel Volksuniversiteit
Onderwerp voorstel	Stopzetten subsidie Kunstwerk! onderdeel Volksuniversiteit
Voorstel inhoudelijk	Het educatieve aanbod van de Volksuniversiteit, onderdeel van Kunstwerk!, sluit onvoldoende aan bij de ambities en beleidsdoelstellingen van de gemeente Zevenaar. Voorgesteld wordt de subsidie aan Kunstwerk! te verminderen met de laatst aan de nog zelfstandige Volksuniversiteit toegekende subsidie (peiljaar 2016), maar de uiteindelijke invulling van deze taakstelling in het kader van ondernemerschap aan Kunstwerk! zelf te laten.
Past voorstel binnen huidig beleid?	Het voorstel raakt niet direct wettelijke taken. Wel bemoeilijkt het de ambitie gesteld in het coalitieakkoord dat Kunstwerk! (en Hal12) een zo breed mogelijk aanbod biedt, dat verbindingen legt tussen onderwijs, ontwikkeling van talent, ontplooiing en ontspanning.
Maatschappelijk effect bezuiniging	Vanaf 2019, zullen bibliotheek, museum, volksuniversiteit en andere partijen voor het eerst in Hal 12, onder één dak gehuisvest zijn. Naar verwachting ontstaan hiermee de komende jaren synergievoordelen, waardoor een deel van deze voorgestelde bezuiniging opgevangen kan worden. Toch valt niet uit te sluiten dat aanbod van Kunstwerk! mogelijk minder groot wordt of verdwijnt en prijzen van cursussen stijgen. Dit kan van invloed zijn op de totale exploitatie van Kunstwerk! en daarmee ook van Hal12.
Risico's (juridisch, financieel, politiek etc.)	Voor 2022 zijn er voor Kunstwerk! mogelijkheden om middels efficiency maatregelen 50% van de beoogde bezuiniging te realiseren. Voor de jaren 2023 en verder kan nog niet worden ingeschat of de beoogde bezuiniging op enkel educatieve taken realiseerbaar is. Indien Kunstwerk! er vanuit eigen ondernemerschap voor kiest om op basis van deze bezuiniging op de subsidie te stoppen met de Volksuniversiteit, betekent dat inkomstenderving Hal 12. Er zijn in Hal 12 een leskeuken en twee specifieke lokalen gerealiseerd met de Volksuniversiteit als primaire huurder. De inkomstenderving wordt geschat op € 21.000 per jaar. <i>Achtergrond informatie</i> In feite liggen eerdere bezuinigingen in de periode 2011-2016 ten grondslag aan de fusieorganisatie Kunstwerk!. De organisaties zijn in deze periode in voormalig Zevenaar van 1.5 naar 1.1 miljoen subsidie gegaan, in Rijnwaarden van 250.000 naar 130.000. Ook andere Liemerse gemeenten hebben in dezelfde periode bezuinigd. Fusie was noodzakelijk om deze bezuinigingen op te vangen. Een deel van de dienstverlening kon alleen in stand gehouden worden door over te gaan op vrijwilligers. De (ambitie van) gezamenlijke huisvesting in Hal12 is aan de fusie gerelateerd. Door Kunstwerk! is daarbij de kanttekening gezet dat financiële stabiliteit de eerste jaren een vereiste is voor een gezonde exploitatie. De gemeente onderschrijft dit.

	Van Kunstwerk! wordt van meerdere kanten financieel wat verwacht: - Bijdrage in huisvesting Hal 12 (investering). - Het via HorecaHal12 BV halen van een geraamde concessieafdracht (moet zich in praktijk bewijzen). - Afspraken over inverdienvermogen €226.000 Hal12 via stichting Hal 12. Deze afspraken kunnen pas gemaakt worden als de exploitatie van de Hal in de praktijk 'getest' is. Hier is zeker een aantal jaar voor nodig. Een bezuiniging komt daar boven op (stapeling).				
Gevolgen voor uren/formatie	Het effect is nihil.				
Communicatie/participatie	Ja, omdat Kunstwerk! de taakstelling in zijn bedrijfsvoering moet kunnen verwerken is afstemming noodzakelijk. Omdat Kunstwerk! voor meerdere gemeenten werkt is (bestuurlijke) afstemming in de Liemers wenselijk.				
	2019	2020	2021	2022	2023
Bezuinigingsbedrag ¹				45.000	90.000
Benodigd budget om bezuiniging te realiseren (ook frictiekosten).				10.000 (huurderving Hal 12)	21.000 (huurderving Hal 12)

26	
FCL/onderwerp	Beheer openbare ruimte
Onderwerp voorstel	Openbaar groen (integraal beheer openbare ruimte)
Voorstel inhoudelijk	Terugbrengen beeldkwaliteitsscenario van de openbare ruimte van 'balans' naar 'basisplus'. Er is binnen Zevenaar gekozen voor een integraal en kwaliteit-gestuurde aanpak aan de hand van beelden en omschrijvingen. Dit staat bekend onder het begrip IBOR, Integraal Beheer Openbare Ruimte. Het beleidsplan IBOR is een sturingsinstrument voor de gemeenteraad. Op basis van het plan kan de gewenste kwaliteit van het verzorgend onderhoudsniveau van de openbare ruimte worden vastgesteld in beeld en omschrijving. De raad heeft op 4 juli 2018 ingestemd (Z/17/276304-INT/18/832959) met het beleidsplan en het voorkeursscenario 'balans', met inachtneming van een amendement. In het amendement is aangegeven dat het onderhoudsniveau groen voor hoofdwegen behouden blijft op het niveau 'hoog', waarbij zoveel mogelijk wordt ingezet op ecologisch bermbeheer met onder andere als doel het versterken van de bijen- en vlinderstand. In het huidige voorkeursscenario 'balans' zorgt de gemeente ervoor dat de openbare ruimte die veel door inwoners en bezoekers worden bezocht er netjes bij ligt. In dit voorkeursscenario hebben de centra van de kernen, de hoofdwegen, accentplekken en de begraafplaatsen een hoge beeldkwaliteit mee. De eerste indruk moet goed zijn. Dit draagt bij aan een goed vestigingsklimaat voor bewoners en bedrijven. In de overige gebieden geldt een basiskwaliteit. Van belang is om op te merken dat dit scenario alleen betrekking heeft op het verzorgende onderhoud van de openbare ruimte en niet op het technische onderhoud. Voorgesteld wordt om dit scenario terug te brengen naar scenario 'basisplus', waardoor een structurele besparing van € 90.000 wordt gerealiseerd. Scenario 'basisplus' vormt de middenweg tussen de nulmeting en het 'realistische ideaalplaatje' van scenario 'balans'. Enkele functionele eenheden worden in dit scenario toch onderhouden op het hoogste Zevenaarse kwaliteitsniveau (centrum, accentpunten en begraafplaatsen), het buitengebied behoudt de huidige kwaliteit laag en alle overige gebieden worden onderhouden op kwaliteitsniveau basis. Voor het moment van invoeren van de bezuiniging houden wij rekening met lopende contracten in 2020 richting uitvoeringsdiensten.
Past voorstel binnen huidig beleid?	Nee, de raad heeft recent juist ingestemd met een jaarlijkse verhoging van de onderhoudskosten voor het realiseren van het voorkeursscenario 'Balans'. Met dit voorstel wordt het onderhoudsniveau juist weer teruggeschroefd naar een lager niveau. Dat geldt met name voor de hoofdwegen en het buitengebied.

Maatschappelijk effect bezuiniging	De nulmeting in augustus 2017 laat zien dat de huidige kwaliteit van de openbare ruimte basis en deels laag is. Om de openbare ruimte een kwaliteitsimpuls te geven is voor de realisatie van het voorkeursscenario 'balans' nodig geacht. Het daarbij behorende bedrag heeft betrekking op het verzorgend onderhoud van de openbare ruimte, zoals zwerfvuil ruimen, onkruidbestrijding, graffiti verwijderen. Inwoners zullen merken dat met het bijstellen van het voorkeursscenario naar een lager scenario er minder verzorgend onderhoud zal zijn.				
Risico's (juridisch, financieel, politiek etc.)	Scenario 'basisplus' is te zien als een variant op scenario 'balans', maar sluit minder goed aan op de wensen ten aanzien van de onderhoudskwaliteit, zoals deze tijdens de verschillende bijeenkomsten zijn ingebracht door zowel raadsleden als bewoners.				
Gevolgen voor uren/formatie	Geen gevolgen voor de formatie.				
Communicatie/participatie	Voor de uitwerking van de scenario's voor de gewenste beeldkwaliteit van de openbare ruimte zijn twee bijeenkomsten gehouden. Eén voor de raadsleden in februari 2018 en één in maart 2018 van dit jaar voor leden van dorpsraden en klankbordgroepen in de gemeente. De opgehaalde informatie is verwerkt in de scenario's. De betrokkenen dienen dus geïnformeerd te worden over dit voorstel. Voorkeur per brief en meer algemeen op de site.				
	2019	2020	2021	2022	2023
Bezuinigingsbedrag of verbetering baten		60.000	90.000	90.000	90.000
Benodigd budget om bezuiniging te realiseren (ook frictiekosten).					

27	
FCL/onderwerp	Participatiebudget
Onderwerp voorstel	Beëindigen pilot UWV
Voorstel inhoudelijk	In de kadernota 2018-2022 heeft de gemeenteraad ingestemd met de pilot UWV. Doelstelling van de pilot is om cliënten van UWV, waarbij het einde van de WW-termijn in zicht is, gericht te begeleiden voordat hij of zij zich meldt bij de RSD. De gemeenteraad stelde voor 2018 €25.000, 2019 €50.000 en 2020 € 25.000 ter beschikking hier voor, te dekken uit de Algemene reserve. De genoemde bedragen 2019 en 2020 kunnen worden bezuinigd, dus in totaal €75.000. De vrijvallende aanwending van de Algemene reserve wordt als (negatieve) frictiekosten verrekend.
Past voorstel binnen huidig beleid?	De pilot sloot aan op de businesscase RSD en op het beleid van het college dat streeft naar passend werk voor iedereen. Daarnaast richt ons beleid zich op het voorkomen dat mensen een beroep moeten doen op gemeentelijke bijstand. De pilot UWV is niet wettelijk verplicht, er wordt weinig gebruik van gemaakt en gelet op andere werkwijzen bij het UWV ook minder noodzakelijk. Het beëindigen ervan heeft geen wettelijke of andere consequenties. Wel zullen onze partners (UWV, WSP en gebiedsteam) moeten worden ingelicht dat de pilot stopt.
Maatschappelijk effect bezuiniging	Als de gemeente er niet of onvoldoende in slaagt om de instroom naar de RSD te beperken (of de uitstroom te vergroten), dan heeft dat tot gevolg dat het aantal te verstrekken uitkeringen door de RSD stijgt en dat daarmee ook de bijstandslasten voor de gemeente stijgen. Uiteraard heeft het stoppen van de pilot ook tot effect dat inwoners van Zevenaar die nu nog onder de WW vallen en dus bij UWV zitten en een steuntje in de rug bij de re-integratie kunnen gebruiken, niet meer geholpen worden door de pilot van de gemeente Zevenaar met UWV.
Risico's (juridisch, financieel, politiek etc.)	Er is geen wettelijke verplichting om met het UWV een pilot te draaien. Indien (bijvoorbeeld als de arbeidsmarkt minder goed gaat draaien) het aantal WW-ers stijgt en de WW-ers minder goed aan het werk komen, dan is instroom naar gemeentelijke bijstand het gevolg. Gemiddeld kan worden gesteld dat (exclusief uitvoeringskosten) een bijstandsgerechtigde naar schatting ca. €12.500 per jaar aan bijstandslasten voor de gemeente met zich meebrengt. Hoe meer "eind-WW"ers instromen in de bijstand, des te hoger de bijstandslasten voor de gemeente Zevenaar.
Gevolgen voor uren/formatie	Naar schatting scheelt het schrappen van de pilot UWV ca. 4 uur per week (€ 9.000 op jaarbasis)
Communicatie/participatie	Medewerker MO kan UWV, WSP, RSD en gebiedsteam over uw besluit informeren. Portefeuillehouder participatie heeft gestructureerd periodiek overleg met WSP, UWV en RSD en kan in deze overleggen uw besluit desgewenst toelichten.

	2019	2020	2021	2022	2023
Bezuinigingsbedrag ¹	50.000	25.000			
Benodigd budget om bezuiniging te realiseren ((ook frictiekosten).: Vrijvallende aanwending Algemene Reserve	-50.000	-25.000			

28					
FCL/onderwerp	Algemeen maatschappelijk werk				
Onderwerp voorstel	Taakstellende korting kosten bedrijfsvoering Santé Partners algemeen maatschappelijk werk				
Voorstel inhoudelijk	Organisatiebreed is afgesproken dat voor alle maatschappelijke partners, net als de verbonden partijen, een taakstellende korting op de kosten van de bedrijfsvoering moet worden gerealiseerd. Op basis van de taakstellende opgave gaat het om 2,5% in 2022 en 5% in 2023, of zoveel eerder als mogelijk. Het bedrag is gerelateerd aan 2fte algemeen maatschappelijk werk.				
Past voorstel binnen huidig beleid?	Dit voorstel kan binnen het huidige beleid uitgezet worden.				
Maatschappelijk effect bezuiniging	Het effect richt zich op de bedrijfsvoering van Santé Partners.				
Risico's (juridisch, financieel, politiek etc.)	De risico's zijn beperkt. Als de korting binnen de bedrijfsvoering van Santé Partners niet gerealiseerd kan worden, vindt een bijstelling plaats van de productieafspraken. De taakstelling wordt gerealiseerd via de subsidieverlening (opname tekst beschikking).				
Gevolgen voor uren/formatie	Dit voorstel heeft geen effect voor de interne uren/formatie. Het kan wel effect hebben voor de uren/formatie van Santé Partners.				
Communicatie/participatie	Er moet gecommuniceerd worden met de regiomanager van Santé Partners over dit voorstel.				
	2019	2020	2021	2022	2023
Bezuinigingsbedrag				4.900	9.800
Benodigd budget om bezuiniging te realiseren (ook frictiekosten).					

29					
FCL/onderwerp	Ondersteuning dorpsraden				
Onderwerp voorstel	Financiële ondersteuning dorps- en wijkraden in totaliteit verlagen en beschikbare budget aanpassen aan huidige situatie.				
Voorstel inhoudelijk	Jaarlijks ontvangen de 10 dorpsraden een subsidie van € 1.250 als tegemoetkoming. Voorgesteld wordt dit bedrag te behouden. Er is tot nu toe onvoldoende animo gebleken voor het oprichten van een wijkraad in de stad Zevenaar. Voorgesteld wordt om het bedrag dat resteert voor deze wijkraden te schrappen voor een bedrag van € 17.500.				
Past voorstel binnen huidig beleid?	Het voorstel past nog maar gedeeltelijk binnen het huidige collegeprogramma (aan de leefbaarheid binnen de stad kan minder uitvoering worden gegeven).				
Maatschappelijk effect bezuiniging	Nieuwe wijkraden in het centrum van Zevenaar kunnen niet ondersteund worden in de opstart. Deze zijn er momenteel niet en in de afgelopen tijd is ook gebleken dat hier geen behoefte aan is.				
Risico's (juridisch, financieel, politiek etc.)	Het bijgestelde budget biedt geen ruimte voor ondersteuning van nieuwe initiatieven.				
Gevolgen voor uren/formatie	Het niet kunnen ondersteunen van nieuwe wijkraden in het centrum van Zevenaar vraagt meer inzet vanuit de gemeentelijke organisatie om iets in samenwerking met inwoners te realiseren.				
Communicatie/participatie	n.v.t.				
	2019	2020	2021	2022	2023
Bezuinigingsbedrag ¹		17.500	17.500	17.500	17.500
Benodigd budget om bezuiniging te realiseren (ook frictiekosten).					

30					
FCL/onderwerp	Vrijwilligerswerk				
Onderwerp voorstel	Laten vervallen budget Vrijwilligerswerk				
Voorstel inhoudelijk	In onze gemeentelijke begroting is een bedrag opgenomen voor het ondersteunen van vrijwilligersorganisaties en haar vrijwilligers. Dit budget kan ingezet worden voor deskundigheidsbevordering, eenmalige activiteiten e.d.				
Past voorstel binnen huidig beleid?	In een participatiemaatschappij dienen vrijwilligers ondersteund en gewaardeerd te worden. Door het laten vervallen van dit budget zal deze ondersteuning niet geboden kunnen worden.				
Maatschappelijk effect bezuiniging	Het niet (kunnen) ondersteunen van vrijwilligersorganisaties stuit op weerstand van deze organisaties.				
Risico's (juridisch, financieel, politiek etc.)					
Gevolgen voor uren/formatie	Op jaarbasis zal plusminus 20 uur minder formatie (schaal 10) tot gevolg hebben. Inschatting € 1.000.				
Communicatie/participatie	Nee				
	2019	2020	2021	2022	2023
Bezuinigingsbedrag ¹		10.500	10.500	10.500	10.500
Benodigd budget om bezuiniging te realiseren (ook frictiekosten).					

31					
FCL/onderwerp	Algemeen maatschappelijk werk				
Onderwerp voorstel	Halveren subsidie sociaal raadsliedenwerk				
Voorstel inhoudelijk	Santé Partners verzorgt de uitvoering van sociaal raadsliedenwerk. Het is een algemeen toegankelijke voorziening. Niet verplicht, wel preventief. Op allerlei vlak (sociaal, juridisch, belastingen, inkomen, arbeidsrechtelijk, etc.) kunnen inwoners met korte (hulp)vragen terecht.				
Past voorstel binnen huidig beleid?	Het voorstel past niet binnen het huidige armoede en schuldenbeleid. Een van de doelstellingen hieruit is het bereik en gebruik van regelingen en inkomensondersteunende maatregelen door inwoners te vergroten. Sociaal Raadslieden kijken met inwoners mee of ze al gebruik maken van regelingen en toeslagen waar ze recht op hebben.				
Maatschappelijk effect bezuiniging	Inwoners hebben een beperktere laagdrempelige toegang voor vragen rond belastingen, juridische vraagstukken, aanvragen toeslagen, etc. Dit zal met name kwetsbare inwoners treffen die de weg kwijt raken in het doolhof van wet- en regelgeving. Met minder ondersteuning is er kans op (oplopende) wachttijden.				
Risico's (juridisch, financieel, politiek etc.)	Er is sprake van een langdurige subsidierelatie met Santé Partners voor de uitvoering en invulling van het sociaal raadsliedenwerk. Er zal een zorgvuldig traject gevolgd moeten worden om de halvering te realiseren per 2022. Ook vervallen mogelijk de huurinkomsten voor Hal 12 structureel met een bedrag van € 7.000 per jaar, als dit voorstel wordt overgenomen. Er zal minder spreekuurtijd zijn. Dit is opgenomen als frictiekosten.				
Gevolgen voor uren/formatie	Voor de gebiedsteams (met name inkomensondersteuning en schuldhelpverlening) kan het zijn dat er meer vragen voor ondersteuning binnen komen wanneer het aanbod van de Sociaal Raadslieden gedeeltelijk vervalt. Ook kunnen er meer vragen bij het KCC binnenkomen. Voor Santé Partners vervalt er 0,7 fte (=50% huidige formatie). Frictiekosten zijn op dit moment nog niet bekend.				
Communicatie/participatie	Dit voorstel wordt besproken met de regiomanager van Santé Partners.				
	2019	2020	2021	2022	2023
Bezuinigingsbedrag				67.000	67.000
Benodigd budget om bezuiniging te realiseren (ook frictiekosten).				7.000	7.000

32					
FCL/onderwerp	Caleidoz				
Onderwerp voorstel	Herijking takenpakket Caleidoz				
Voorstel inhoudelijk	Aan welzijnsorganisatie Caleidoz wordt een subsidie verleend voor de uitvoering van gemeentelijk beleid. De activiteiten en producten hebben met name een preventief karakter en het aanbod richt zich op voorliggende, algemeen toegankelijke, voorzieningen. Voorgesteld wordt een korting van 10% te realiseren door het takenpakket te herijken. Dit wordt verwerkt in de prestatieafspraken met deze organisatie. Door de herijking komen bepaalde activiteiten te vervallen, worden activiteiten in andere (mindere) vorm voortgezet en komen er nieuwe activiteiten, passend bij de uitwerking van vastgesteld gemeentelijk beleid.				
Past voorstel binnen huidig beleid?	Het voorstel past binnen het huidige beleid. Caleidoz geeft invulling en uitvoering aan het gemeentelijk beleid, zoals Jeugd en Wmo, Armoede en Schulden, sport en onderwijs. Er is wel beleidsruimte voor de omvang van de activiteiten die verricht worden door een welzijnsorganisatie.				
Maatschappelijk effect bezuiniging	Dit voorstel zal een effect hebben voor de welzijnsorganisatie en voor de inwoners.				
Risico's (juridisch, financieel, politiek etc.)	Het kan zijn dat dit voorstel gevolgen heeft voor de welzijnsorganisatie. Door de jarenlange subsidierelatie moet een afbouw/korting zorgvuldig uitgevoerd worden.				
Gevolgen voor uren/formatie	Dit voorstel heeft geen gevolgen voor de interne uren/formatie. Wel voor de uren/formatie van Caleidoz. Deze gevolgen kunnen een risico vormen.				
Communicatie/participatie	Dit voorstel moet besproken worden met de directeur-bestuurder van Caleidoz.				
	2019	2020	2021	2022	2023
Bezuinigingsbedrag				67.000	134.000
Benodigd budget om bezuiniging te realiseren (ook frictiekosten).					

33					
FCL/onderwerp	DoeDuiten				
Onderwerp voorstel	Budget DoeDuiten beëindigen				
Voorstel inhoudelijk	Sinds maart 2019 bestaat de subsidieregeling DoeDuiten. Deze regeling is in het leven geroepen om kleine inwonerinitiatieven met een maximumbedrag van € 2.500 te kunnen ondersteunen. Voor 2019 is een bedrag geraamd van € 50.000. De daaropvolgende jaren is een bedrag van € 100.000 geraamd. Voorgesteld wordt om het structurele budget voor de DoeDuiten te laten vervallen. Echter voor deze collegeperiode stellen we voor een bestemmingsreserve "DoeDuiten" te vormen ten laste van de Algemene Reserve. Hieruit onttrekken wij de komende 3 jaar € 50.000 per jaar, zodat voor 3 jaar toch een budget van € 50.000 beschikbaar blijft. Voor het jaar 2020 heeft het college besloten € 40.000 van de geraamde € 100.000 te willen benutten voor 75 jaar vrijheid. Het te besparen bedrag voor 2020 zal derhalve € 60.000 bedragen.				
Past voorstel binnen huidig beleid?	Dit voorstel past niet binnen het gemeentelijk beleid. De DoeDuiten-regeling valt onder het programma Zevenaar Verbindt. Door inwoners medeverantwoordelijk te maken voor hun leefomgeving en participatie in de dorpen en wijken te bevorderen biedt deze regeling de mogelijkheid om inwonerinitiatieven met een kleine bijdrage te ondersteunen.				
Maatschappelijk effect bezuiniging	Inwonerinitiatieven kunnen minder worden ondersteund dan eerder voorzien.				
Risico's (juridisch, financieel, politiek etc.)	Nee.				
Gevolgen voor uren/formatie	Nee, er is geen sprake van mogelijke consequenties inzake uren/formatie.				
Communicatie/participatie	Over de DoeDuiten regeling wordt gecommuniceerd als voorheen.				
	2019	2020	2021	2022	2023
Bezuinigingsbedrag		60.000	100.000	100.000	100.000
Benodigd budget om bezuiniging te realiseren (ook frictiekosten).		150.000			

34					
FCL/onderwerp	Inwonerspanel				
Onderwerp voorstel	Laten vervallen inwonerspanel per 2023				
Voorstel inhoudelijk	In het kader van Zevenaar Verbindt is het inwonerspanel opgericht. 2 tot 4 keer per jaar worden inwoners die zich voor dit panel hebben opgegeven via een digitale vragenlijst op verschillende onderwerpen bevraagd. Hierdoor kan de input van de inwoners meegenomen worden in beleidsafwegingen. Het voorstel is deze vorm van inwonerraadpleging per 2023 te laten vervallen.				
Past voorstel binnen huidig beleid?	In het coalitieakkoord is ingezet op meer participatie. Het inwonerpanel is één van de vormen om bewoners meer aan het woord te laten. Daarnaast is in de beleidsnota Zevenaar Verbindt 2018 het inwonerpanel genoemd als één van de instrumenten om participatie te versterken.				
Maatschappelijk effect bezuiniging	Betrokken inwoners kunnen niet meer via het digitale inwonerpanel hun mening geven op diverse onderwerpen.				
Risico's (juridisch, financieel, politiek etc.)	Minder participatiemogelijkheden voor inwoners.				
Gevolgen voor uren/formatie	Niet direct, onderzoeken worden voorbereid door verschillende medewerkers die op dat moment het inwonerpanel inzetten voor bijvoorbeeld beleidsontwikkeling. Hier is geen structurele formatie mee gemoeid.				
Communicatie/participatie	Alle inwoners die zich hebben aangemeld voor het inwonerpanel (ruim 500) moeten hierover geïnformeerd worden.				
	2019	2020	2021	2022	2023
Bezuinigingsbedrag					15.000
Benodigd budget om bezuiniging te realiseren (ook frictiekosten).					

35					
FCL/onderwerp	Mantelzorg				
Onderwerp voorstel	Het knooppunt mantelzorg stopzetten per 2021				
Voorstel inhoudelijk	Middels prestatieafspraken wordt Caleidoz gevraagd meer praktische vormen van mantelzorgondersteuning te ontwikkelen, wat een wettelijke verplichting is.				
Past voorstel binnen huidig beleid?	Het voorstel past binnen de wettelijke beleidskaders maar niet binnen de lokale afspraken (uitvoeringsagenda jeugd en Wmo).				
Maatschappelijk effect bezuiniging	De gedachte is dat mantelzorgers meer gebaat zijn bij praktische ondersteuning dan bij advies, zoals nu in het knooppunt mantelzorg gebeurt. Het maatschappelijk effect is daarmee positief.				
Risico's (juridisch, financieel, politiek etc.)	Het knooppunt mantelzorg is nog niet geëvalueerd. Er is daardoor nog geen volledig beeld van de effectiviteit en benutting van het knooppunt. Mantelzorg is een gevoelig onderwerp in de politiek. De kwaliteit van de ondersteuning aan mantelzorgers verplaatst zich van doelgroepen (bijvoorbeeld contact met werkgevers voor meer begrip voor werknemers die ook mantelzorger zijn) naar meer individueel en wordt praktischer van aard.				
Gevolgen voor uren/formatie	Geen.				
Communicatie/participatie	Er is communicatie nodig omdat met name bij MEE bezuinigd gaat worden.				
	2019	2020	2021	2022	2023
Bezuinigingsbedrag			130.000	130.000	130.000
Benodigd budget om bezuiniging te realiseren (ook frictiekosten).					

36					
FCL/onderwerp	Cliëntondersteuning				
Onderwerp voorstel	Taakstellende korting kosten bedrijfsvoering MEE				
Voorstel inhoudelijk	Organisatiebreed is afgesproken dat voor alle maatschappelijke partners er, net als de verbonden partijen, een taakstellende korting op de kosten van de bedrijfsvoering moet worden gerealiseerd. Op basis van de taakstellende opgave gaat het om 2,5% in 2022 en 5% in 2023, of zoveel eerder als mogelijk.				
Past voorstel binnen huidig beleid?	Dit voorstel kan binnen het huidige beleid uitgezet worden.				
Maatschappelijk effect bezuiniging	Het effect richt zich op de bedrijfsvoering van MEE.				
Risico's (juridisch, financieel, politiek etc.)	De risico's zijn beperkt. Als de korting binnen de bedrijfsvoering van MEE niet gerealiseerd kan worden, vindt een bijstelling plaats van producten/diensten. De realisatie van de taakstelling vindt plaats via de subsidieverlening (tekst in beschikking).				
Gevolgen voor uren/formatie	Dit voorstel heeft geen effect voor de interne uren/formatie. Het heeft naar verwachting ook geen effect voor de uren/formatie van MEE.				
Communicatie/participatie	Dit voorstel wordt, samen met het inhoudelijke voorstel, besproken met de regiomanager van MEE.				
	2019	2020	2021	2022	2023
Bezuinigingsbedrag				2.500	5.000
Benodigd budget om bezuiniging te realiseren (ook frictiekosten).					

37					
FCL/onderwerp	Bijzondere bijstand (minimabeleid)				
Onderwerp voorstel	Bijzondere bijstand – eigen bijdrage kosten Wmo niet meer vergoeden				
Voorstel inhoudelijk	Bijzondere bijstand verlenen wij aan inwoners die niet beschikken over middelen om te voorzien in bijzondere en noodzakelijke kosten. Voorstel is om de kosten voor de eigen bijdrage Wmo niet meer uit de bijzondere bijstand te vergoeden. De gemeentelijke collectieve zorgverzekering biedt voor de eigen bijdrage Wmo een vergoeding en is voorliggend op bijzondere bijstand.				
Past voorstel binnen huidig beleid?	Het voorstel stelt een versoering van de bijzondere bijstand voor en past niet binnen het huidige beleid. In het collegeprogramma wordt gesproken over het tegengaan van armoede. Dit is verder uitgewerkt in de nieuwe beleidsnota armoede en schulden. Hier wordt extra ingezet op kinderen, chronisch zieken en gehandicapten, en ouderen. Deze groepen maken ook gebruik van de bijzondere bijstand. Wettelijk gezien is bijzondere bijstand onderdeel van de participatiewet. Het college heeft beleidsvrijheid als het gaat om de invulling (tot op zekere hoogte) en om de vaststelling van de draagkracht bij een aanvraag bijzondere bijstand.				
Maatschappelijk effect bezuiniging	Inwoners krijgen de eigen bijdrage niet meer vergoed en moeten deze zelf bekostigen. De inwoners die dit betreffen houden minder over om van rond te komen aangezien ze meer noodzakelijke kosten zelf moeten betalen. Daarnaast lopen inwoners die noodzakelijke kosten niet zelf kunnen betalen een hoger risico om in de schulden te komen.				
Risico's (juridisch, financieel, politiek etc.)	Juridisch gezien moeten de beleidsregels bijzondere bijstand tijdig aangepast worden. Het betreft hier verder 'buitenwettelijk begunstigend beleid' en de eigen bijdrage Wmo (nieuwe abonnementstarief) is zo opgebouwd dat iedereen dit zou moeten kunnen betalen.				
Gevolgen voor uren/formatie	De afname in uitvoerings- en beleidsformatie zal beperkt zijn. Aanvragen moeten immers nog steeds beoordeeld worden (er wordt gewerkt met één aanvraagformulier voor verschillende regelingen).				
Communicatie/participatie	De Participatieraad moet geïnformeerd worden.				
	2019	2020	2021	2022	2023
Bezuinigingsbedrag ¹	0	0	20.000	20.000	20.000
Benodigd budget om bezuiniging te realiseren (ook frictiekosten).					

38					
FCL/onderwerp	Bijzondere bijstand (minimabeleid)				
Onderwerp voorstel	Bijzondere bijstand – vergoeding huisinrichting verlagen				
Voorstel inhoudelijk	Bijzondere bijstand verlenen wij aan inwoners die niet beschikken over middelen om te voorzien in bijzondere en noodzakelijke kosten. Heet voorstel is om de vergoedingen bij een complete huisinrichting vanuit de bijzondere bijstand te verlagen. Inwoners kunnen sommige goederen tweedehands aanschaffen. Concreet voorstel is om 60% van de richtlijnen van tarieven Nibud aan te houden in plaats van de huidige 70%.				
Past voorstel binnen huidig beleid?	Het voorstel stelt een versoering voor de bijzondere bijstand voor en past niet binnen het huidige beleid. In het collegeprogramma wordt gesproken over het tegengaan van armoede. Dit is verder uitgewerkt in de nieuwe beleidsnota armoede en schulden. Wettelijk gezien is bijzondere bijstand onderdeel van de participatiewet. Het college heeft beleidsvrijheid als het gaat om de invulling (tot op zekere hoogte) en om de vaststelling van de draagkracht bij een aanvraag bijzondere bijstand.				
Maatschappelijk effect bezuiniging	Inwoners krijgen minder vergoed bij een complete huisinrichting. Voor onder andere vluchtelingen betekent dit dat ze minder budget hebben voor de aanschaf van huisinrichting en bijvoorbeeld meer aangewezen zijn op tweedehands spullen.				
Risico's (juridisch, financieel, politiek etc.)	Juridisch gezien moeten de beleidsregels bijzondere bijstand tijdig aangepast worden.				
Gevolgen voor uren/formatie	Afname in uitvoeringsformatie is hier niet aan de orde. Aanvragen moeten immers nog steeds beoordeeld worden.				
Communicatie/participatie	De Participatieraad moet worden geïnformeerd.				
	2019	2020	2021	2022	2023
Bezuinigingsbedrag ¹	0	0	8.000	8.000	8.000
Benodigd budget om bezuiniging te realiseren (ook frictiekosten).					

39	
FCL/onderwerp	Bijzondere bijstand (minimabeleid)
Onderwerp voorstel	Kindpakket en Gelrepas versoberen
Voorstel inhoudelijk	Kinderen moeten mee kunnen doen in de samenleving, ongeacht de financiële situatie van hun ouders. In het kindpakket zitten miniregelingen en voorzieningen die hieraan tegemoet komen, waaronder de fietsregeling, stad-in-bonnen en Meedoenpas. Landelijk krijgt de gemeente hier financiële middelen voor (zogenaamde Klijnsmagelden). Voor kinderen en volwassenen is er daarnaast de Gelrepas. Met de GelrePas kunnen inwoners met een minimuminkomen met korting of gratis meedoen aan sport en cultuur. Denk aan het lidmaatschap van een sportvereniging. Er ligt echter geen wettelijke verplichting aan deze beide onderdelen ten grondslag. Het voorstel is om het kindpakket en de Gelrepas te versoberen door: 1. De Meedoenpas van Arriva uit het kindpakket af te schaffen. Met deze pas kunnen jongeren tussen de 12 en 18 jaar zelfstandig en vrij reizen in het openbaar vervoer in de daluren en weekenden. 2. De Stad-in-bonnen uit het kindpakket af te schaffen of te beperken. Gezinnen met kinderen tot 18 jaar krijgen jaarlijks cadeaubonnen waarmee ze zelf bijvoorbeeld schoenen, kleren of speelgoed kunnen kopen. 3. De Gelrepas om te bouwen naar een eenvoudigere regeling. Er is behoefte aan een alternatief systeem waarin het lokale aanbod meer aandacht krijgt en inwoners makkelijker zelf een keuze kunnen maken. Hierbij wordt aangesloten bij een regionaal traject om te kijken naar een regeling waarin meer gedigitaliseerd wordt en er minder administratieve handelingen nodig zijn, waardoor op de organisatiekosten bespaard kan worden.
Past voorstel binnen huidig beleid?	Het voorstel past niet binnen het huidige armoede en schuldenbeleid. Een van de doelstellingen in het beleid is om sociale uitsluiting en het niet kunnen meedoen in de samenleving, vanwege een laag inkomen, te voorkomen. Ook in het collegeprogramma wordt aangegeven dat iedereen mee moet kunnen doen in de samenleving.
Maatschappelijk effect bezuiniging	1. Jongeren kunnen niet meer zelfstandig reizen. Dit kan deelname aan bijvoorbeeld sportieve en culturele activiteiten bemoeilijken. Ongeveer 300 jongeren hebben een Meedoenpas. 2. Daarnaast ontvangen ouders met kinderen rond de decemberperiode geen om minder extraatje om kleding te kopen voor hun kinderen. 3. Voor inwoners wordt deelname aan de Gelrepas gebruiksvriendelijker.
Risico's (juridisch, financieel, politiek etc.)	Voor inwoners die gebruik hebben gemaakt van stad-in-bonnen of Meedoenpas, kan de teleurstelling groot zijn dat ze hier geen gebruik meer van kunnen maken. Beide zijn in 2017 in oude gemeente Zevenaar geïntroduceerd. Het contract van de Meedoenpas is maandelijks op te zeggen. Voor de Stad-in-bonnen loopt geen contract.

Gevolgen voor uren/formatie	75 uur op jaarbasis minder uitvoeringsformatie (Meedoenpas en stad-in-bonnen).				
Communicatie/participatie	Inwoners hebben mogelijk de verwachting dat ze de Stad-in-bonnen jaarlijks ontvangen. Hierover moet goed en tijdig gecommuniceerd worden wanneer deze niet meer verstrekt worden. Van te voren moet Arriva (Meedoenpas) geïnformeerd worden. Zij hebben de verwachting dat wij ook in 2020 door gaan met de Meedoenpas.				
	2019	2020	2021	2022	2023
Bezuinigingsbedrag (begroting/formatie)		100.000	105.000	105.000	105.000
Benodigd budget om bezuiniging te realiseren (ook frictiekosten).					

40	
FCL/onderwerp	Opvang minderheden (asielzoekers)
Onderwerp voorstel	Versoberen maatschappelijke begeleiding statushouders
Voorstel inhoudelijk	De gemeente koopt de maatschappelijke begeleiding van statushouders in bij Vluchtelingenwerk. De gemeente neemt o.a. het VIP-traject (18 maanden) af. Dit traject, gericht op integratie en participatie, is intensiever en duurt langer dan het basistraject maatschappelijke begeleiding. Voorstel is om enkel nog basistrajecten (8 maanden) af te nemen.
Past voorstel binnen huidige beleid?	Het voorstel past niet binnen het huidige beleid. In het collegeprogramma staat dat statushouders snel moeten integreren en participeren. Daarnaast staat in het collegeprogramma dat wordt ingezet om ook mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt te begeleiden naar werk. Statushouders hebben hierbij prioriteit.
Maatschappelijk effect bezuiniging	De begeleiding, vooral in de beginperiode wanneer statushouders in de gemeente komen wonen, is noodzakelijk voor goede en snelle integratie en participatie. De uitgebreidere VIP-trajecten gaan in op het vinden van vrijwilligerswerk, sociaal netwerk, werk of opleiding. Kortom, het participeren in de samenleving, met als doel om zo snel mogelijk (financieel) zelfredzaam te worden. Veel statushouders ontvangen een bijstandsuitkering en komen niet of nauwelijks aan het werk. Een intensievere en langere begeleiding (VIP-traject) vergroot de kans voor een succesvolle integratie. Risico van minder lange begeleiding is dat statushouders niet zelfredzaam zijn en schulden krijgen, eenzaam zijn, geen werk vinden, etc.
Risico's (juridisch, financieel, politiek etc.)	In 2021 komt er een nieuwe wet inburgering waarin de gemeente meer dan nu de regie krijgt over de gehele inburgering en participatie van statushouders. De gemeente wordt, zoals nu de plannen zijn, financieel afgerekend op het inburgeringsbeleid via prestatiebekostiging. Dit bezuinigingsvoorstel voor minder maatschappelijke begeleiding staat haaks op de nieuwe wet inburgering waarin gemeenten meer regie en meer taken krijgen in de integratie van statushouders en hierop door het rijk worden afgerekend. Als statushouders minder zelfredzaam zijn, neemt gebruik en daarmee de kosten van Wmo-voorzieningen, bijzondere bijstand, etc. mogelijk toe. Het huidige contract met Vluchtelingenwerk loopt tot en met 2020. Er moeten afspraken gemaakt worden over lopende VIP-trajecten die doorlopen in 2021.
Gevolgen voor uren/formatie	De bezuiniging heeft mogelijk tot gevolg dat statushouders, doordat ze minder begeleiding ontvangen, eerder een beroep doen op ondersteuning vanuit welzijn of Gebiedsteams. Dit omdat ze nog onvoldoende zelfredzaam zijn en ondersteuning nodig hebben bij integratie, schulden, leren van de taal, etc.
Communicatie/participatie	Vluchtelingenwerk moet geïnformeerd worden. Het voorstel heeft gevolgen voor hun organisatie.

	2019	2020	2021	2022	2023
Bezuinigingsbedrag ¹			8.000	8.000	8.000
Benodigd budget om bezuiniging te realiseren (ook frictiekosten).			2.000	2.000	2.000

41	
FCL/onderwerp	Verbetervoorstellen jeugd en wmo
Onderwerp voorstel	Besparingen realiseren op de uitgaven voor jeugd en wmo door o.a. verbetervoorstellen te implementeren
Voorstel inhoudelijk	Dit voorstel ziet erop toe dat in totaal € 2.000.000 taakstellend in 2023 wordt bespaard door het implementeren van de verbetervoorstellen voor jeugd en wmo. Deze voorstellen zijn o.a.: - (extra) inzet van een kwaliteitsmedewerker, - het herindiceren van al verleende beschikkingen, - intensivering van de inzet van de POH-ers, - instellen van een innovatief maatwerkbudget om creatieve oplossingen te initiëren, - meer regie op de jeugdzaken te voeren, - een poortwachtersfunctie voor de indicatiestelling op dyslexie te realiseren, - aanpassen en toepassen beleid huishoudelijke hulp - nieuwe keuzes maken binnen het beleid voor jeugdgezondheidszorg - herijken bedrijfsprocessen Naast bovenstaande lokale zaken wordt er regionaal ook ingezet op inkoop en jeugdzorg. Deze voorstellen worden binnen de organisatie in gang gezet. BDO ondersteunt ons hierbij.
Past voorstel binnen huidig beleid?	Ja, het past binnen landelijke en lokale regelgeving.
Maatschappelijk effect bezuiniging	Uitgangspunt is dat het Sociaal Domein een betere PDCA-cyclus kan doorlopen waardoor er efficiënter en effectiever wordt gewerkt. De te leveren zorg moet daardoor sneller en optimaler gegeven kunnen worden waardoor dit een positief maatschappelijk effect heeft.
Risico's (juridisch, financieel, politiek etc.)	De grote tekorten maken het noodzakelijk dat deze verbetervoorstellen worden gerealiseerd. De verbetervoorstellen berusten soms op aannames, waardoor niet met grote zekerheid gesteld kan worden dat de bezuinigingen kunnen worden gerealiseerd.
Gevolgen voor uren/formatie	De uitvoering van deze verbetervoorstellen en het opgestelde verbeterprogramma kunnen niet geheel binnen de beschikbare formatie worden uitgevoerd. Daarom wordt er een benodigd budget gevraagd om de bezuinigingen te kunnen realiseren.
Communicatie/participatie	- inwoners, organisaties en de participatieraad - elke commissie Samenleving een update geven bij stand van zaken Sociaal Domein - collega's

	2019	2020	2021	2022	2023
Bezuinigingsbedrag ¹		1.500.000	1.715.000	2.015.000	2.365.000
Benodigd budget om bezuiniging te realiseren (ook frictiekosten).		500.000	365.000	365.000	365.000

Nadere toelichting bezuinigingsbedrag	We hanteren hierbij de volgende opbouw van de taakstelling: € 1.000.000 in 2020, € 1.350.000 in 2021, € 1.650.000 in 2022 en uiteindelijk € 2.000.000 in 2023 netto.				
--	--	--	--	--	--

42																													
FCL/onderwerp	Invoering Omgevingswet																												
Onderwerp voorstel	Bezuinigen op invoering Omgevingswet																												
Voorstel inhoudelijk	In de periode 2019-2022 korten op het budget voor de invoering van de Omgevingswet <table><tr><td>Bedragen opgenomen in begroting:</td><td>Bedragen na bezuiniging:</td></tr><tr><td>2019: € 769.226</td><td>€ 700.000</td></tr><tr><td>2020: € 600.000</td><td>€ 550.000</td></tr><tr><td>2021: € 600.000</td><td>€ 550.000</td></tr><tr><td>2022: € 600.000</td><td>€ 550.000</td></tr></table> Toelichting: In totaal is een bedrag geraamd van circa 2,6 miljoen voor de implementatie Omgevingswet. Dit bedrag is als volgt opgebouwd en vloeit voort uit het financieel model van de VNG. <table><tr><td>2018</td><td>€</td><td>190.000,-</td></tr><tr><td>2019</td><td>€</td><td>600.000,-</td></tr><tr><td>2020</td><td>€</td><td>600.000,-</td></tr><tr><td>2021</td><td>€</td><td>600.000,-</td></tr><tr><td>2022</td><td>€</td><td>600.000,-</td></tr><tr><td>Totaal</td><td>€</td><td>2.590.000,-</td></tr></table> Bovenstaande bedragen zijn in de kadernota opgenomen voor de komende jaren. De VNG hanteert daarbij de volgende verdeling • Bedrijfsarchitectuur: werkprocessen aanpassen, aanpassen producten- en dienstencatalogus, programmamanager, programmateams, opleidingsmateriaal, omscholing, competentieontwikkeling, risicomanagement en beheersmaatregelen risicomanagement. • Dienstverlening: aanpassingen klantcontactcentrum, publiekscampagnes en burgerparticipatie. • Informatiearchitectuur: aanloopkosten informatiearchitectuur, aansluitkosten digitaal stelsel, opstellen en definiëren nieuwe ICT standaarden, verankeren nieuwe standaarden, ordenen gemeentelijke administratie, digitaliseren informatie, kwaliteitsborging, transitiekosten invoeringsondersteuning. • Wet- en regelgeving, instrumenten en regelbeheer: opstellen omgevingsvisie, implementeren omgevingsvisie in organisatie, ontwikkelen omgevingsprogramma's, ontwikkelen omgevingsplannen en pilots. • Relatie- en stakeholdermanagement: het aanpassen van de website en kostenvoordeel uit samenwerking met partners.	Bedragen opgenomen in begroting:	Bedragen na bezuiniging:	2019: € 769.226	€ 700.000	2020: € 600.000	€ 550.000	2021: € 600.000	€ 550.000	2022: € 600.000	€ 550.000	2018	€	190.000,-	2019	€	600.000,-	2020	€	600.000,-	2021	€	600.000,-	2022	€	600.000,-	Totaal	€	2.590.000,-
Bedragen opgenomen in begroting:	Bedragen na bezuiniging:																												
2019: € 769.226	€ 700.000																												
2020: € 600.000	€ 550.000																												
2021: € 600.000	€ 550.000																												
2022: € 600.000	€ 550.000																												
2018	€	190.000,-																											
2019	€	600.000,-																											
2020	€	600.000,-																											
2021	€	600.000,-																											
2022	€	600.000,-																											
Totaal	€	2.590.000,-																											
Past voorstel binnen huidig beleid?	De omgevingswet is niet echt aan te merken als beleid. Betreft een nieuwe wetswijziging die ziet op een drietal onderdelen: - Anders werken																												

	- Nieuwe wet- en regelgeving - ICT opgave in de vorm van DSO Het ziet op een transitieopgave, qua impact vergelijkbaar met de transitie in het sociale domein.				
Maatschappelijk effect bezuiniging	Deze bezuiniging zal zo worden ingestoken dat de inwoners/ ondernemers hier zo min mogelijk van zullen merken.				
Risico's (juridisch, financieel, politiek etc.)	Deze wet wordt ingevoerd. Dat is een gegeven. De bedragen in de begroting zijn gebaseerd op het financieel dialoogmodel van de VNG. Een lager bedrag brengt niet direct risico's met zich mee. Het bedrag waar het om gaat (bezuiniging van € 50.000) kan de transitie net wat professioneler laten verlopen. Met een lager bedrag zal de participatie minder uitgebreid zijn. Er zal efficiënter worden omgaan met participatie zonder dat dit ten koste gaat van de kwaliteit. Het Gelders Eiland heeft bijvoorbeeld in 2017 een omgevingsvisie opgesteld. Voor dit deel van Zevenaar kan volstaan worden met een minder uitgebreid participatieproces. Daarnaast terughoudend zijn in participatie als er recent nog beleid is opgesteld en inwoners daarbij betrokken zijn. We zullen met dit bedrag bezuinigen op ondersteuning van buitenaf. Dat is wel gewenst, maar niet noodzakelijk. Daarbij kan gedacht worden aan ondersteuning bij presentaties en bijeenkomsten met raad en inwoners. Dit betekent dat meer bij de eigen organisatie ligt, terwijl een stukje ontlasting wel gewenst is. Vooral bij politieke vraagstukken en grotere thema's binnen de Omgevingsvisie.				
Gevolgen voor uren/formatie	Nee				
Communicatie/participatie	Nee				
	2019	2020	2021	2022	2023
Bezuinigingsbedrag of verbetering baten	€ 69.226	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000	0
Benodigd budget om bezuiniging te realiseren (ook frictiekosten).					

43	
FCL/onderwerp	Zevenaar Oost woningen
Onderwerp voorstel	Uitbreiding woningbouw Groot Holthuizen
Voorstel inhoudelijk	Het in ontwikkeling brengen van het volgende buurtschap De Holtkamp. Het gaat dan om het vierde buurtschap van de in totaal geplande 5 buurtschappen. Een voorzichtige raming laat zien dat elke extra woning een “netto” opbrengst van € 15.000,- oplevert. Uitgaande van 100 woningen levert dit € 1.500.000,- op. Het betreft dan een eenmalige opbrengst en meer structureel gaat het om inkomsten vanuit onder andere gemeentelijke belastingen en gemeentefonds. Door een vrijval van de verliesvoorziening kan een structurele rentebesparing worden ingeboekt. Kanttelingen: Vanuit de (Liemerse) woonafspraken zijn geén woningaantallen opgenomen voor De Holtkamp of enige andere uitbreiding. Realisatie Holtkamp is nu dus nog niet mogelijk. Resultaatberekening: gebaseerd op aannames m.b.t. programmering, ruimtegebruik, kosten en opbrengsten. Woningbouwprogrammering is gebaseerd op het huidige plan De Stede. Een andere programmering (duur of juist goedkoop) leidt tot een ander resultaat. Dit voorstel ziet op een incidenteel bedrag van € 1.500.000 en een structureel bedrag van jaarlijks € 30.000.
Past voorstel binnen huidig beleid?	Geen relatie met beleid of wettelijke kaders (behoudens woningaantallen).
Maatschappelijk effect bezuiniging	Betreft geen bezuiniging die burgers en of bedrijven raakt. Er komen meer woningen op de markt.
Risico's (juridisch, financieel, politiek etc.)	Er zijn geen juridische of financiële risico's. Er is gerekend met grove parameters, in de tijd uitgezet. D.w.z. dat rekening wordt gehouden met een doorlooptijd van dit uitbreidingsplan van 7 jaar (2019 t/m 2026) Eventuele (afzet)risico's dienen nog te worden gekwantificeerd. Indicatie: het risicoprofiel bij de uitbreiding van De Stede (115 woningen, raadsbesluit 04-07-2018) leverde een verhoging van het risicoprofiel op van € 200.000,-). Voor een uitbreiding van het woningaantal bestaat nog géén ruimte binnen de (Liemerse) woningafspraken! Hierover moeten dan dus nog afspraken te worden gemaakt.
Gevolgen voor uren/formatie	Niet van toepassing.
Communicatie/participatie	Afzonderlijke communicatie over dit voorstel is niet vereist.

	2019	2020	2021	2022	2023
Bezuinigingsbedrag of verbetering baten - netto opbrengst - rentevoordeel	1.500.000	30.000	30.000	30.000	30.000
Benodigd budget om bezuiniging te realiseren (ook frictiekosten). Reeds verwerkt					

44					
FCL/onderwerp	Greex Zevenaar Oost Bedrijven				
Onderwerp voorstel	P&R Spoorallee laten vervallen				
Voorstel inhoudelijk	Laten vervallen bedrag voor P&R op de Spoorallee. Binnen de grondexploitatie Zevenaar Oost Bedrijven is een budget opgenomen ten behoeve van de realisatie van een P&R op de Spoorallee. Dit budget is in 2010 geformaliseerd en houdt verband met een nog te realiseren station Zevenaar Oost. De bedoeling was om een bijdrage beschikbaar te stellen voor de exploitatie van een P&R nabij dit station. Het idee was onder meer dat autoreizigers vanaf de A12 de snelweg zouden verlaten en in ruil voor een (goedkoop) parkeerkaartje de trein zouden nemen. Vrijval van dit budget zou een eenmalig voordelig effect hebben op de grondexploitatie van € 2.615.000,-. Met dit bedrag kan de bestaande verliesvoorziening komen vrij te vallen. De vrijval van dit bedrag betekent daarnaast een structureel voordeel als het gaat om de rentetoerekening. Immers, aan een verliesvoorziening dient jaarlijks rente te worden toegevoegd van 2%. De rentebesparing bedraagt € 52.000,- wat structureel is. Bezuinigingsvoorstel: Eenmalig € 2.615.000,-. Structureel € 52.000,- (rentebesparing)				
Past voorstel binnen huidig beleid?	De P+R is niet gekoppeld aan beleid of wettelijke kaders.				
Maatschappelijk effect bezuiniging	Vanuit de gemeente was er een wens voor een tweede station in Zevenaar. Mede vanwege de outlet en woningen Groot-Holthuizen. Daarom is ook geld gereserveerd voor de P+R. Vanuit de provincie is er veel weerstand tegen de komst van Station Oost., hoewel we ambtelijk vrij recent voorzichtig andere geluiden horen. Het steeds weer opnemen van dit bedrag voor de P+R lijkt echter niet realistisch. Inwoners en bedrijven zullen hier niet direct iets van merken.				
Risico's (juridisch, financieel, politiek etc.)	Bij het vervallen van dit budget in de toekomst zoeken wij opnieuw naar een budget voor een eventuele P&R als station Zevenaar Oost er toch komt.				
Gevolgen voor uren/formatie	Geen gevolgen.				
Communicatie/participatie	Afzonderlijke communicatie of participatie is niet vereist.				
	2019	2020	2021	2022	2023
Bezuinigingsbedrag of verbetering baten					
-incidenteel deel (vrijval verliesvoorziening)	2.615.000				
-structureel deel (rentevoordeel)		52.000	52.000	52.000	52.000

Benodigd budget om bezuiniging te realiseren (ook frictiekosten).					